

Novo zbiranje pooblastil

Izredna uprava Vzajemne bo sklenila šestmesečno poslovanje 23. julija. Da bi ne bilo brezvladja, mora Agencija za zavarovalniški nadzor (AZN), ki deluje kot nadzorni odbor Vzajemne, bodisi sklicati letno skupščino ali pa podaljšati mandat izredni upravi. Vsekakor pa bodo zaradi zaključnega računa morali sklicati skupščino najkasneje do konca avgusta.

Ne z delom AZN ne z delom izredne uprave kot člani ne moremo biti zadovoljni. Tudi parlament in vlada nista pomagala civilni družbi pri njenem prizadevanju za bolj pravično družbo.

AZN je zlorabila svoja pooblastila in v nasprotju z določili zakona uvedla izredno upravo, saj ni bilo ogroženo finančno stanje. Ker so z uvedbo izredne uprave ustavili iniciativo članstva, namesto da bi nam pomagali, vlada pa ni reagirala na to kršitev zakonodaje, ampak je, tako menimo, celo stala za tem ukrepom (koga je ščitila?), se je tako še enkrat pokazalo, v kako zaostali državi živimo, ko gre za spoštovanje pravnega reda in pravice državljanov!

Izredna uprava je nedvomno razkrila nekaj nepravilnosti, pod pritiskom javnosti je tudi vložila odškodninsko tožbo proti nekaterim članom uprave, a se je s tem tudi končalo. Raje se je ukvarjala s pisanjem nove zakonodaje (že drugega zakona v letu dni o enaki problematiki!), in to z enim samim namenom, da bi članstvu preprečila nadzor nad delom Vzajemne. Drugače tudi ne moremo razumeti tega nepotrebnega zakona, ki ureja volilni sistem v skupščino, natančno to, kar smo napovedali v svojih načrtih za spremembo statuta že mi, člani in lastniki Vzajemne.

Ni sprejela našega predloga, da razpiše preventivne programe promocije zdravja in sredstva zanje tudi javno razdeli. Brez vsakih zadržkov je javno povedala, koliko so dobivali sindikati, to je največja organizacija zaposlenih, ki v teh hudih časih edina skrbi za zdravje in kakovost življenja delavcev, je torej ena redkih upravičenih, da dobijo ta sredstva. Drugi dobitniki ostajajo poslovna skrivnost; na

naše vztrajanje so nam seznam pripravljene pokazati le v prostorih Vzajemne. Tu seveda smrdi ta riba, ki nikakor ne more splavati iz blatnih vod. Glavnega zapravljanja denarja za milijonski informacijski projekt pa sploh niso razkrili.

Ko smo predlagali, da preključijo preklic skupščine, ki smo jo sklicali v oktobru, in se tako izogonejo dodatnim stroškom, saj bi tedanja pooblastila, ki niso bila uporabljena, še vedno veljala in ne bi bilo treba zbirati novih, niso pristali na to, še več, na našo pobudo sploh niso odgovorili.

Vlada je ponovno predlagala za predsednika Agencije za zavarovalniški nadzor, ki naj bi ščitila interese njenih članov, Mihaela Permana, parlament pa ga je potrdil, čeprav vrsto let ob nepravilnostih v Vzajemni ni ukrepal in so ga mediji celo povezovali z razsipniškim informacijskim projektom. Našega kandidata za svet AZN, Mirka Miklavčiča, niso izbrali, kar jasno kaže odnos vlade do državljanov in njihovih potreb.

Če hočemo Vzajemno ohraniti kot neprofitno ustanovo, kar nam zagotavlja nadzor nad mesečnim prispevkom vseh treh zavarovalnic, če bomo hoteli nadzorovati, kaj in kako delajo uprave z našim denarjem, če se bomo hoteli upreti zniževanju zdravstvenih pravic, se bomo morali še enkrat potruditi in zbrati dvakrat več pooblastil kot lani, morali bomo imenovati svoje predstavnike v nadzorni svet in zelo pozorno spremljati delo uprave, zlasti pa bomo morali dopovedati politikom in kapitalu, da bodo morali dati roke stran od naše blagajne.

Pričakujemo pooblastilo od prav vsakega dobronamernega človeka, ki je član Vzajemne. Uspešni bomo le, če bo vsak med nami kaj naredil za naše pravice.

Začasna uprava vzajemne zavarovalnice Vzajemna bo sklicala skupščino za 26. julij, zato bo ZDUS prvi polovici meseca julija ponovno zbirala pooblastila za sodelovanje na tej skupščini.

Mateja Kožuh Novak

vsebina

Društvena obvestila	2
Seja UO ZDUS	3
Starejšim se ne godi dobro	4
Politike naj bo strah delavcev	5
Vzajemna – podpišite pristopno izjavo!	6
Pravilnik o priznanjih	11
Iz pokrajinskih zvez	20
Sklepi sej ZDUS	22

Društvena obvestila

Učenje kot odgovor staranju

Svet se nezadržno spreminja! Demografske spremembe čutimo v slehernem kotičku sveta. V Evropi se bomo morali prilagoditi življenju s proporcionalno velikim številom starejših. Ob tem se povečuje pomen vseživljenjskega učenja ob podpori posameznikom in širši družbi pri prilagajanju na življenjske spremembe.

Projekt LARA (podpira ga evropski program Grundtwig) je preizkusil teorije, izdelke in promocijske tehnike s skupinami učencev in izobraževalcev na skupinah učencev in izobraževalcev odraslih na Češkem, v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji. Sodelavci projekta zdaj pišejo priročnik, sklepna konferenca pa bo v Hamburgu 15. oktobra 2010.

Komu so namenjena izobraževalna gradiva?

- tistim, ki učijo odrasle – starejše in mlajše;
- tistim, ki financirajo, tržijo in upravljajo vseživljenjsko učenje in izobraževanje odraslih;
- tistim, ki izobražujejo izobraževalce odraslih;
- tistim, ki delajo z odraslimi, posrednimi uporabniki izobraževanja;
- vsem odraslim, ki razmišljajo o lastnem staranju in o odločitvah, ki jih je treba pri tem sprejeti.

Več informacij o konferenci in gradivih je voljo na spletni strani <http://www.laraproject.net/>.

A. O.

Posvet z organizatorji izletov v DU

Maja in junija so ZDUS in pokrajinske zveze društev upokojencev pripravili posvete z organizatorji izletov v DU. Ob pomoči strokovnjakov direktorata za turizem ministrstva za gospodarstvo RS, tržnega inšpektorata RS in zavarovalnic so jim predstavili določila zakona o spodbujanju turizma in o pogojih za opravljanje te dejavnosti (Uradni list RS 2/2004, čl. 33, alineji 1 in 2). Predstavim vam je sledila predstavitev primerov dobrih praks v DU, nato pa še vprašanja in pobude.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Posvetov v Ljubljani, Ptuj, Celju, Mariboru, Novem mestu, Slovenj Gradcu, Kranju in Novi Gorici se je udeležilo več kot 400 slušateljev, posveta bosta pred poletnimi počitnicami še 21. junija v Murski Soboti in 1. julija v Izoli, v začetku septembra pa v Zasavju, Posavju in v Slovenskih Goricah.

Anketa, ki so jo po posvetih izpolnili slušatelji, je pokazala, da so bila taka predavanja potrebna in zaželeno.

A. D.

Spet z vlakom na festival!

Slovenske železnice bodo tudi letos omogočile organiziranim skupinam upokojencev obisk festivala za tretje življenjsko obdobje po zares ugodnih pogojih!

Skupine vsaj šest upokojencev lahko potujejo na festival z vlakom že za 3 evre na osebo! Cena velja za povratno vozovnico iz katerega koli kraja v Sloveniji v Ljubljano in nazaj. Ugodnost velja za udeležence na seznamu, ki ga z žigom potrdi DU. Ustrezne obrazce bodo DU dobila v sredi julija.

info.zdus

Delavnice domače obrti

Že na lanskem festivalu za tretje življenjsko obdobje smo opazili, da mlade in malo manj mlade zanimajo stare fotografije, pa opuščene obrti in spretnosti ter pripovedovanja o običajih. Za letošnji festival smo se tudi zato odločili, da bo kotiček ZDUS namenjen prikazu starih obrti, prenašanju ustnega izročila o običajih, ki tonejo v pozabo. Dokončno bodo pozabljeni, če jih ne bomo prenesli na mlajše, ki živijo drugače, kot smo živeli še mi.

Letos smo društva obveščali v glasilu zveze ZDUS plus in prek pokrajinskih zvez DU, vendar opažamo, da se marsikdo v novem načinu prijavljanja ni znašel. Pogrešamo celo tiste, ki ste lani konkretno pripomogli k prijetnemu in živahnemu ozračju v našem kotičku, ki ste lani pripravili degustacijo vin in spekli okusno domače pecivo. Da bi se nam pridružili vsi dosedanji in se opogumili tudi drugi, vam sporočamo, da smo rok za prijavo delavnic v kotičku ZDUS podaljšali do 15. julija 2010. Nestrno čakamo na vaše prijave! Če imate kako dodatno vprašanje, predlog ali morda samo še zbirate pogum, nas pokličite kadarkoli na tel. št. 051/424 516.

Ana Cajnko, organizatorica kotička

Z 21. seje UO ZDUS

Uvodno točko razprave so člani upravnega odbora ZDUS posvetili financiranju pokrajinskih zvez, ki imajo za svoje kakovostno delo na voljo premalo denarja. Za financiranje 14 pokrajinskih zvez je v ZDUS na voljo le nekaj več kot 50 tisoč evrov, o tem, kako razdeliti ta denar, pa si predsedniki še nikoli niso bili enotni - ali vsem zvezam enako, ali deliti po številu članov, ali po dejavnostih. Tokrat so se dogovorili, da bodo polovico predvidenih sredstev razdelili vsem enako, pri drugi polovici denarja pa bodo upoštevali število društev in število članov. Popolnega zadovoljstva pa tudi s tako delitvijo denarja skoraj zanesljivo ne bo, saj je sredstev za financiranje dejavnosti pokrajinskih zvez društev upokoencev veliko premalo, da bi lahko z njim krili vsaj temeljne dejavnosti.

V nadaljevanju so člani upravnega odbora razpravljali še o stališčih ZDUS do upokojske upravljavske moči v organu upravljanja nove, posebej v ta namen ustanovljene agencije, ki bo poslej gospodarila z denarjem dosedanjih KAD in SOD. In če vemo, da je bil KAD ustanovljena predvsem za pokrivanje morebitnih izgub ZPIZ, je strah upokoencev in sveta ZPIZ, da bo v novem, skupnem organu upokojska številčna zastopanost razmeroma manjša, s tem pa tudi moč odločanja, kaj in kako z denarjem in dobički nekdanjih družbenih podjetij.

Podobno je z nepremičninskim skladom, ki ima v lasti blizu tri tisoč stanovanj, namenjenih upokoencem z najnižjimi dohodki. Sklad je ustanovilo pokojninsko zavarovanje, njegov zdajšnji lastnik ali edini delničar družbe z omejeno odgovornostjo pa je ZPIZ, ki mu novi zakon jemlje moč upravljanja s skladom, saj naj bi svet kot nov organ družbenega nadzora v agenciji, ki bo nasledila KAD in SOD, imenovala vlada! Zakon je že objavljen v Uradnem listu, torej so možne samo še spremembe, ki pa so jih člani UO ZDUS soglasno potrdili.

Platna in škarjij vlada noče spustiti iz rok tudi pri Vzajemni. Čeprav bo prisilni in začasni upravi Vzajemne vsak trenutek potekel rok, pa ne skliče redne skupščine, ki bi jo morala, medtem ko vlada išče različne, tudi nezakonite poti, da bi obšla zahteve lastnikov edine vzajemne zavarovalnice pri nas, Vzajemne, ki je vrhu vsega še v zasebni in ne v (para)državni lasti.

ZDUS je posredovala že veliko predlogov, kako v Vzajemni zavarovati izključno koristi samozavarovancev, saj je že hiter pregled dela prejšnjih uprav razkril, da je najmanj milijon evrov poniknilo v zasebne žepe, koliko pa se ga je prelilo še drugam, pa krojači s platnom in škarjami v rokah nočejo izdati. ZDUS zato vztraja, da bo internacionaliziral problem Vzajemne, če bo to potrebno.

Matjaž Vizjak

Starejšim se ne godi dobro

»Starejšim v Sloveniji se danes ne godi dobro,« je na posvetu o zagovorništvu starejših v državnem svetu dejala predsednica Zveze društev upokojencev Slovenije dr. Mateja Kožuh Novak. »Že to, da država ne prisluhne našim potrebam, je oblika nasilja,« je menila. »Toda družba je med seboj povezana in zavedamo se, da smo še kako potrebni tistim, ki vladajo,« je poudarila Kožuh Novakova. »V politiki primanjkuje modrosti, to pa lahko prispevamo starejši,« je dejala.

Dodala je, da je zlasti v času, ko otroke in vnuke pesti stiska, v družini še več nasilja nad starejšimi. »Potrebujemo zagovornika naših pravic, več razumevanja tistih, ki odločajo o usodi slovenskih državljanov, in drugačna sporočila politike,« je opozorila.

Predsednik državnega sveta Blaž Kavčič je dejal, da je staranje prebivalstva civilizacijski dosežek, na katerega moramo biti ponosni. Poudaril je pomen medgeneracijske solidarnosti, velika ovira zanjo pa so predsodki. Te pa je treba odpraviti, je opozoril.

Angelca Žiberna, vodja projekta Preprečevanje nasilja nad starejšimi in predstavnica ZDUS je opozorila na potrebo po uvedbi zagovorništva, ki naj bi bilo na lokalnih ravneh, ne pa v nacionalni instituciji, kajti osnovni cilj zagovorništva je po njenem mnenju omogočiti starejšim, da se bodo zavedli, da imajo pravice, ki jih lahko s pomočjo zagovornika spet uveljavijo. Zagovorništvo pomeni krepitev moči posameznika pri soodločanju, večjo osveščenost vseh generacij in krepitev medsebojnih odnosov v družini, institucijah in v družbenih okoljih. Po njenem prepričanju je treba pripraviti analizo potreb po zagovorništvu, določiti njegovo vlogo in to, kdo je lahko zagovornik. Vsekakor naj bodo to ljudje z izkušnjami in ne le s formalno izobrazbo. Zakaj ne bi bili zagovorniki starejši, ugledni strokovnjaki, ki uživajo zaupanje uporabnikov, se je vprašala. V prehodnem obdobju bi lahko nastajale svetovalnice zagovorništva pri društvih upokojencev ali v drugih NVO, kar bi omogočilo dostopnost vsem

starejšim, tudi tistim, ki živijo v domovih, kjer še ni urejeno zagovorništvo.

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve menijo, da bi v Sloveniji potrebovali urad za starejše, podpirajo pa tudi uvedbo zagovorništva zanje, je dejala Janja Romih. Zagovorništvo je po njenih besedah pomembno za več ranljivih skupin, tako za otroke in starejše, kot tudi za ljudi s težavami v duševnem zdravju.

Centri za socialno delo opozarjajo na stereotipe, ki starejše izločajo iz okolja, češ da ne znajo skrbeti zase in so šibki, je dejala sekretarka Skupnosti centrov za socialno delo (CSD) Darja Kuzmanovič Korva. Starejši človek zelo težko pove, da je žrtev nasilja, kadar povzročitelj nasilja izvira iz njegove družine, je še opozorila. Zagovorništvo po njenih besedah potrebujejo predvsem tisti, ki se ne znajo postaviti zase, ki doživljajo zlorabe, pa tudi tisti, ki jih strokovnjaki obravnavajo negativno. Zagovornik pa bi se moral kot odgovoren zaveznik uporabnika odzvati zelo hitro, je dejala sekretarka Skupnosti CSD in menila, da bi moral zagovornika opredeliti že zakon.

Pri varuhu človekovih pravic po besedah Bojane Cvahte opozarjajo, da naj bi bil zagovornik »okrepljen glas posameznika«. Menijo, da bi bilo treba tako označiti že z zakonom. »Zagovornik da ali ne ni več vprašanje, vprašanje je le še način uresničitve,« je še dejala.

Po njenih besedah so nesprejemljive in škodljive izjave, po katerih je staranje prebivalstva in dolgoživost družbe problem. Pri varuhu že nekaj let poteka projekt Zagovornik – glas otroka, iz katerega bo po besedah Cvahtetove možno črpati izkušnje pri uvedbi zagovornika starejših.

Posvet sta pripravila državni svet in Zveza društev upokojencev Slovenije ob 15. juniju, svetovnim dnevom boja proti nasilju nad starejšimi.

info.zdus

Politike naj bo strah delavcev!

Odločanje vlade o noveli zakona o delovnih razmerjih, ki bo znižala odpravnine in skrajšala odpovedne roke, o zakonu o malem delu, ki bo urejal opravljanje del, ki jih ni mogoče šteti kot delovno razmerje, in o zakonu o urejanju trga dela, ki bo zvišal nadomestila za brezposelnost za prve tri mesece in razširil krog upravičencev, je še istega dne povzročilo hudo nejevoljo delavcev, mladih in upokoјencev, da so prišli demonstrirati pred vladno palačo.

»Ne domišljajte si, da bo tako preprosto,« je v uvodu izredne konference Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki se bila dopoldne v ljubljanskem kinu Vič opozoril vlado predsednik svobodnih sindikatov Dušan Semolič. »Napovedi globljih sprememb zakona o delovnih razmerjih namreč pomenijo še nadaljnje zmanjševanje delavskih pravic, česar pa ne bomo dopustili! To bo prelomna točka,« je napovedal.

Predlaganim spremembam pa ne nasprotuje samo Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, z nesocialnimi vladnimi ukrepi se ne strinjajo tudi druge sindikalne centrale, pa tudi v Zvezi društev upokoјencev Slovenije nasprotujejo predlaganim spremembam delovnopravne zakonodaje, ki bodo omogočale lažje odpuščanje, povzročile še več brezposelnih starejših in socialno negotovost vseh. »Naj vlada skuša ugajati delu in ne kapitalu, ki iz Bruslja pošilja vedno bolj surove zahteve do delojemalcev, mladih in upokoјencev. In to želimo preprečiti,« je dejal Semolič.

Udeleženci so izredno konferenco nato nadaljevali pred vladnim poslopjem, kjer vlada odloča o novelah omenjenih treh zakonov. Demonstranti so z žvižgi in transparenti ter v govorih izražali svoje nestrinjanje. »Predlog novele zakona o delovnih razmerjih je nasilje nad slovenskimi delavci,« je dejal izvršni sekretar ZSSS Andrej Zorko, in »... lažje odpuščanje pa darilo delodajalcem, ki ga bodo plačali delavci. Če vlada misli, da bo konkurenčnost povečala z zniževanjem delavskih pravic, je nesposobna, saj gre za uvajanje srednjeveških odnosov in mezdnih razmerij,« je bil prepričan.

Delavci so se v govorih med drugim ponorčevali iz predsednika vlade Boruta Pahorja, ki se predvsem rad sonči v luči reflektorjev, čisti čevlje nogometasem, vsemu navkljub pa so mu le izrazili »solidarnost,« ker tudi on, po lastnih besedah, ne more preživeti s plačo 3 tisoč evrov in mora zajedati v svoje prihranke ...

»Takega predsednika in take vlade nočemo!« so bili demonstranti enotni.

M. Vizjak

Vzajemna – podpišite pristopno izjavo!

Dober zdravstveni sistem je eden najpomembnejših temeljev vsake države. V Sloveniji imamo v primerjavi z drugimi evropskimi državami razmeroma dobro organizirano zdravstvo, ki ga financiramo iz rednega in dopolnilnega dela. Združenje članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja si prizadeva za čim večjo učinkovitost obeh virov financiranja slovenskega zdravstva, ki pa mora biti transparentno in zbrana sredstva morajo biti strogo namensko porabljena.

Z Vzajemno bomo upravljali mi, ker je last članov!

Združenje članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja (PZZ) v vsebinskem pomenu nadaljuje zgodbo, ki jo je lani uspešno in odmevno vodila Zveza društev upokojencev Slovenije. Zadnji dogodki in ovadbe nekaterih članov prejšnjih uprav Vzajemne je dokaz, da je bila akcija ZDUS upravičena in nujna.

Združenje je nastalo v začetku letošnjega leta, potem ko je ZDUS izčrpal svojo vlogo koordinatorja posameznih članov Vzajemne. Ustanovitelji združenja smo si kot glavni cilj zadali nadzor nad delom Vzajemne, njeno zakonito in transparentno delovanje ter konec nečednosti, ki so se z našo zdravstveno zavarovalnico dogajale v preteklosti in še vedno dogajajo. V civilizirani, demokratični in tržno usmerjeni Evropi si je namreč slovenska država dovolila, da je brez slehernih zakonskih razlogov grobo posegla v upravljavske pravice članov Vzajemne in jih podržavila.

Naj na kratko naštejemo dosedanje pomembnejše dogodke:

- parlament junija 2009 sprejme novelo zakona o zavarovalništvu, s katero prekliče vsa dotlej zbrana pooblastila za glasovanje na skupščini Vzajemne, in določi zbiranje pooblastil za vsako skupščino posebej;
- ZDUS julija 2009 napove akcijo Obrnimo Vzajemno v pravo smer in začne zbirati podpise. Že do konca julija zbere potrebnih 15 tisoč podpisov za sklic izredne skupščine;
- zahtevo za sklic izredne skupščine, vključno z dnevnim redom pošlje ZDUS upravi Vzajemne konec septembra, datum izredne skupščine je 6. november 2009;
- samo dva tedna pred skupščino Agencija za zavarovalni nadzor (AZN) imenuje izredno upravo, ki prekliče napovedano skupščino. Svet agencije (AZN) je prevzel funkcijo nazornega sveta, na skupščini imenovanih članov nadzornega sveta pa ne razreši;
- AZN kljub legitimnim zahtevam članom kar 7 mesecev skriva

odločbo o imenovanju izredne uprave, ki se potem, ko ta pride v javnost, izkaže za vsebinsko prazno in v neskladju z zakonskimi razlogi za imenovanje izredne uprave;

- izredna uprava, ki jo vodi Dušan Kidrič, do danes ni naredila vsega, kar smo od nje pričakovali člani Vzajemne in ni sklicala redne skupščine pred iztekom svojega mandata (poteče ji 24. julija 2010);
- Ministrstvo za finance v maju 2010 pripravi nov predlog zakona o zavarovalništvu, ki naj bi ga poslanci sprejeli po hitrem postopku (torej le z eno in ne dvema obravnavama), in v njem močno zaščiti člane in direktorja AZN pred morebitnimi tožbami, hkrati pa Vzajemni zapoveduje način izvedbe in glasovanja na skupščini članov, saj uzakonja obvezen elektorski (predstavniški) sistem.

V Vzajemni je (bilo) veliko stvari narobe

Dandanašnji je vsakomur v Sloveniji jasno, da je bilo v Vzajemni veliko stvari narobe in da je slabo upravljala s sredstvi zavarovalcev. Denar je iz nje skozi številne kanale odtekal k različnim lobijem, od tod pa so se financirale tudi politične stranke. Ko smo se člani Vzajemne (pod okriljem ZDUS) zganili in napovedali »čistilno akcijo«, nas nasprotna stran ni jemala resno. Tudi državni organi ne, čeprav smo njih in pristojno AZN redno in sproti obveščali o vsem. Ukrepali so šele, ko je bilo jasno, da imamo dovolj glasov za sklic izredne skupščine in s tem za odpoklic lobijem in upravi zvestih članov nadzornega sveta ter posledično za imenovanje nove uprave, zatem pa še za prevetritev bilanc in javno objavo vseh nečednosti, ki bi jih odkrili. Tega so se ustrašili.

Mečejo nam polena pod noge

Spomnimo se vseh polen, ki smo jih dobili pod noge: na redni skupščini avgusta 2009 nam je sodelovanje preprečil tedanji predsednik uprave dr. Boštjan Aver, ki je nad nas poslal varnostnike. Drugo skupščino nam je na njen predvečer preprečila AZN z imenovanjem izredne uprave.

Ko smo hoteli videti odločbo o imenovanju, da bi se nanjo pritožili, nam je AZN ni hotela pokazati. Skrbno jo je polnih 7 mesecev skrivala pred očmi javnosti kot največjo poslovno skrivnost, in šele v maja 2010 jo je pokazala po končanem pravnem postopku in na izrecno zahtevo informacijske pooblaščenke.

Zdaj vemo, zakaj so na AZN ravnali tako: v odločbi namreč ni sledu o kakršnemkoli tehtnem razlogu za imenovanje izredne uprave, saj zakon tako možnost dopušča le v primeru, če bi se Vzajemna znašla v rdečih številkah. Toda Vzajemna je lani poslovala z dobičkom, celo takim, da je znižala mesečno zavarovalno premijo! Več o (ne)primernosti take odločitve nekoliko kasneje.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Delo in rezultati izredne uprave in nadzornega sveta (senata AZN)

Dušan Kidrič je kot izredni upravitelj Vzajemne napovedal sodelovanje s člani t. i. posvetovalnega organa. To sodelovanje pa je bilo bolj kot ne metanje peska v oči. Do danes člani še nismo videli trimesečnega in šestmesečnega poročila o delu izredne uprave. Dva meseca pred iztekom mandata bi moral sklicati redno skupščino članov po veljavnem zakonu in ta bi morala biti sredi junija. Tako bi z dosedanjimi spletkami neobremenjeni člani novega nadzornega sveta imeli dovolj časa, da objavijo razpis in izberejo najprimernejše ljudi v novo upravo. Kidrič pa nič.

Danes tudi vemo, zakaj! V ozadju se je na AZN in ministrstvu za finance že od februarja 2010 snoval nepotreben zakon o zavarovalništvu, ki je tak, kot je zdaj že v vladni proceduri, a je povsem neuskladen s strokovno javnostjo in drugimi javnostmi, ki imajo interese v Vzajemni. Predvsem pa ni usklajen z nami, člani Vzajemne, ki imamo edini pravico odločati, kako bomo sklicevali skupščine in kako bomo na njih odločali. Ne pozabimo, da je Vzajemna zasebna zavarovalnica, v kateri ima država zelo omejene pristojnosti regulatorja trga.

Zdaj nam z zakonom skušajo vsiliti obvezen način sklicevanja skupščin in odločanja na njih na način, kot ga poznajo nemške kmetijske zadruge(!?), čeprav to področje v vsaki gospodarski družbi določa njen statut in je vedno in povsod v pristojnosti lastnikov (članov) družbe.

Dosežki izredne uprave Vzajemnosti

Vzajemna je pod vodstvom Dušana Kidriča res prekinila nekatere nepotrebne pogodbe in za malenkost zmanjšala poslovne stroške, a tistih najbolj v nebo vpijočih, se sploh ni dotaknila. Objavila je samo pogodbo s sindikati, vseh drugih pogodb po noče razkriti. Polnih sedem mesecev je potrebovala ta uprava, da je na sodišče vložila odškodninsko tožbo proti prejšnjima upravama (Jaklič, Aver). In to je vse!

Mediji so v tem času razkrili toliko umazanije in objavili številna 'ugledna' imena, povezana z dogajanjem na Vzajemni, da bi uprava morala reagirati. Pa ni! Tudi Agencija za zavarovalni nadzor, ki ima vlogo nadzornega sveta, ne. Stvari so res spolzke. Mediji po eni strani dokumentirano dokazujejo, da so v nečedne posle na Vzajemni vpleteni prav tisti visoki predstavniki AZN, ki imajo zdaj vlogo članov nadzornega sveta Vzajemne! V času izredne uprave opravlja vlogo NS Vzajemne svet AZN. Predsednik sveta AZN se ne more podpisovati na poslovnih poročilih Vzajemne kot predsednik NS, ampak kot predsednik sveta AZN, ki opravlja vlogo NS Vzajemne. Vlada je nekaterim članom celo podaljšala mandat v svetu AZN ali jih je na predlog ministrstva za finance imenovala še za en mandat. Tako zdaj celo razmišljajo, da bi sami in brez našega mandata imenovali redno upravo po svojem okusu in ne skladno z našimi zahtevami, čeprav smo mi edini pristojni, da imenujemo nadzorni svet in upravo Vzajemne! Res narobe svet in predrznost brez meja!

Hočemo Vzajemno kot del sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja

Člani združenja se zavzemamo, da v Sloveniji ostane tak sistem financiranja zdravstva, kot ga imamo zdaj: obvezni in dopolnilni del. Le nepotrebne stroške je treba zmanjšati! V dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju se na leto zbere več kot 420 milijonov evrov, ki jih z odpravo tega produkta nikakor ne moremo nadomestiti z nobenim proračunskim virom. Denarja enostavno ni! Vprašamo se lahko, ali bi lahko zbrani denar porabili bolj smotrno, bolj neposredno? Odgovor je jasen: lahko bi ga! Odkrite nepravilnosti v Vzajemni in tiste, za katere vemo, a so pometene pod preprogo, to dokazujejo in potrjujejo.

Prej ali slej bo treba javno oceniti tudi delovanje AZN v zadnjih nekaj letih, saj so skrajno sporne nekatere sprejete odločitve in neodločitve, povezane z Vzajemno in tudi s sistemom dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. A o tem več kdaj drugič.

Bomo morali vračati milijone evrov?

In zdaj o (ne)primernosti znižanja mesečne premije za pol evra. Ta denar nikomur med nami ne pomeni veliko. Z njim ne moremo kupiti nič. Kot lastnike Vzajemne pa nas skrbi, ker se je uprava odpovedala kar 8 milijonom evrov prihodkov. Še posebej, če vemo, da bomo zaradi uvajanja sistema Solvency II v EU in vztrajanja Evropske komisije, da naš sistem izravnalnih shem ni evropski, najbrž potrebovali veliko svežega denarja.

Izravnalna shema v Sloveniji deluje 5 let, odkar imamo na trgu tri ponudnike. Ker je pri Vzajemni dopolnilno zdravstveno zavarovanje sklenilo veliko starejših ljudi, se denar po zelo zapleteni formuli drugih dveh zavarovalnic seli v Vzajemno. V zadnjih petih letih smo tako prejeli več kot 20 milijonov evrov, ki naj bi jih namenili pokrivanju višjih škod s področja zdravstva za naše zavarovance. Samo v letu 2010 naj bi zaradi izravnalne sheme prejeli 10 milijonov evrov dodatnega denarja!

Evropska komisija je slovensko vlado že trikrat opozorila, da naša izravnalna shema ni skladna z evropsko zakonodajo. Ker bo moralo priti do sprememb, se po črnem scenariju utegne zgoditi, da bomo morali denar, ki smo ga na Vzajemno prejeli na podlagi izravnalne shemi, v prihodnosti vrniti. Zato nas, njene lastnike, taka premijska politika izredne uprave zelo skrbi. Zavedamo se, da nas prejeti prihodki iz izravnalnih shem utegnejo v prihodnosti še drago stati.

Namesto populističnih potez, kot so nižje premije, bi zavarovalnica Vzajemna, po naši oceni morala oblikovati rezervacije in se kapitalsko krepiti. Prepričani smo, da je naša zavarovalnica dobra in stabilna in da lahko iz rednih prihodkov dovolj dobro poskrbi za pokritje vseh pogodbenih obveznosti, to je za plačilo naših dodatnih zdravstvenih storitev.

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Pri svojih zahtevah bomo vztrajali!

Kar smo kot člani Vzajemne lani počeli pod okriljem ZDUS, se zdaj kaže kot izjemen uspeh. Stvari se naposled začenjajo čistiti. Na dan prihajajo vedno novi dokazi, kako zelo prav smo imeli.

Naša zahteva pa ostaja enaka in je zelo preprosta: z Vzajemno hočemo in moramo upravljati člani, ne pa prisilne uprave in 'prisilni' nadzorni sveti, ki še delajo najprej v lastno korist in šele potem v korist članov.

Čimprej mora priti do skupščine, na kateri bomo postavili naš nadzorni svet in posledično upravo. Zakaj to državi (AZN) ne diši? Najbrž se upravičeno boji, da bomo našli dokaze za vse tiste nečednosti, o katerih danes javnost zgoj govori ali ugiba.

Na naši strani so zakonodaja, zdrava pamet, moralnost in evropske institucije. Če bo potrebno, bomo našo zgodbo predstavili mednarodni javnosti. Če naša vlada ni dovolj močna ali trdna, da bi naredila red na področju zavarovalništva (tega zadnja različica zakona o zavarovalništvu niti zdaleč ne počne, da ne bo nesporezov), potem mora to namesto nje narediti kdo drug!

Združenje PZZ se je povežalo in okrepilo s kakovostnimi strokovnjaki in vrhunskimi poznavalci systemskega, korporacijskega in še kakega prava, zavarovalništva in ekonomije, ki nam zagotavljajo pomoč in nam svetujejo. Slovenija pravne prakse na tem področju še nima, saj ima samo eno vzajemno zavarovalnico - Vzajemno. Zato lahko pričakujemo, da bomo prehodili dolgo pravno pot, da bomo uveljavili svoj prav in dokazali vsem, ki so nam in nam še

onemogočajo uresničevanje naših lastniških in upravljaljskih pravic, da so se motili.

Včlanite se v združenje!

Vsi, ki ste nas podpri lani, ste zaslužni, da se stvari na Vzajemni začenjajo čistiti. Smo šele na začetku in porabili bomo še veliko metel in čistil, da jo bomo dokončno očistili.

Oblast nam prek elito in lobijev skuša z najrazličnejšimi sredstvi preprečiti, da bi dokončali našo akcijo. To zgoj potrjuje pravilnost naše odločitve in nas sili, da vztrajamo pri njej. Zato potrebujemo močno združenje, ki bo lahko zagrmelo proti oblastnikom, ki ne spoštujejo dovolj zasebne lastnine. Vzajemna je last članov in z njo lahko upravljamo samo mi! To je naša moralna, ustavna in vsesplošna človeška pravica!

Vabimo vas, da se včlanite v združenje. Članstvo je letos brezplačno. Izpolnite samo priloženo pristopno izjavo in jo pošljite na naslov: Združenje PZZ (pri ZDUS), Kebetova ul. 9, 1000 Ljubljana. Vabljeni ste vsi, ki imate sklenjeno dopolnilno zdravstveno zavarovanje pri katerikoli zavarovalnici, čeprav naša prizadevanja veljajo predvsem ureditvi razmer v Vzajemni. Zato potrebujemo tudi podatek o zavarovalnici, kjer imate sklenjeno zavarovanje, in številko police.

Več kot nas bo, močnejši bomo in laže bomo dobili nazaj to, kar so nam oblastniki pobrali. Vzajemna je last samo nas, njenih članov in samo mi jo lahko preusmerimo v pravo smer!

V mesecu juliju bomo spet zbirali pooblastila za redno skupščino, včlanite se, mi pa se vam že v naprej zahvaljujemo za vnovič izkazano zaupanje.

Pristopna izjava

Podpisani se včlanjujem v Združenje članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja (PZZ) in v celoti podpiram njegova prizadevanja.

Ime in priimek: .....

EMŠO: .....

Naslov (kraj in ulica): .....

Poštna številka: .....

Zavarovan pri: .....

Številka pogodbe (police): .....

Datum: .....

Ljubljana, junij 2010

.....
(Podpis)

Mirko Miklavčič,
predsednik Združenja članov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja

Kje smo s projektom SETIP?

Kot je znano, ZDUS sodeluje v mednarodnem projektu SETIP (Senior Education and Training Internet Platform - Izobraževanje starejših s pomočjo internetne platforme). Projekt je pripravila Zasavska pokrajinska zveza društev upokojencev (ZPZDU) v Trbovljah in poteka v okviru vseživljenjskega izobraževanja, sofinancira pa ga Evropska komisija.

Sodelavci

Vodja projekta je Tomaš Sokolovski iz Centra za posodobitev izobraževanja in vzajemno sodelovanje iz Ostrave na Češkem, sodelujejo pa še univerza iz Ostrave, organizatorji izobraževanja starejših na Portugalskem, v Španiji ter ZDUS. Slovenski del projekta vodi predsednik ZPZDU Janez Malovrh iz Trbovelj.

Namen projekta

Usposobiti starejše za učenje s pomočjo virtualne internetne učilnice in pripraviti material, s pomočjo katerega se bodo lahko starejši, ko bodo obvladali uporabo virtualne učilnice, izobraževali sami.

Udeleženci

V tečaj je bilo na začetku vključenih v vseh štirih državah 87 udeležencev. Nekateri so omagali, ker bodisi niso mogli slediti uporabi pridobljenega znanja v pilotnem poizkusu ali zavoljo kakega drugega razloga, tako da je zdaj aktivnih kakih 70 seniorjev, od tega 15 v Sloveniji.

Vsebina komunikacij

Pilotni preizkus je zadeval deset pomembnih osebnosti v vsaki državi, ki so jih izbrali udeleženci tečaja. Nato so o teh osebnostih v materinem jeziku pripravili kratke opise o njihovem delu in življenju ter jih naložili na portal SETIP. Nato so udeleženci izmed desetih osebnosti izbrali po njihovem mnenju najpomembnejšo osebnost države. Vse te prispevke so nato prevedli v angleščino in jih prav tako naložili na portal, nato pa prevedli v vse nacionalne jezike udeležencev, da so vsi udeleženci lahko prispevke prebrali v materinem jeziku in na tak način spoznali del zgodovine vseh udeleženi držav. Naši udeleženci so za največjo slovensko osebnost izbrali pesnika dr. Franceta Prešerna, ki je dokazal, da se slovenski jezik lahko enakopravno meri z velikimi evropskimi jeziki.

Jezik je lahko ovira

Ko so udeleženci osvojili internetno komunikacijo, so na portalu odprli forume, kjer so začeli udeleženci na različne načine komu-

nicirati med seboj. Posebno intenzivna je komunikacija med Čehi in Slovenci, pri čemer Čehi pišejo v češčini, naši udeleženci pa v slovenščini. Na tem forumu so udeleženci odprli 19 tem, slovenski udeleženci pa so sodelovali z 213 prispevki. Seveda je veliko tudi komunikacij mimo portala. Tako so lahko vsi udeleženci spoznali lepote in kulturne zanimivosti Češke in Slovenije. Na žalost so jezikovne ovire močno ovirale komunikacijo s Španci in Portugalci, saj je znanje tujih jezikov med udeleženci iz vseh dežel skromno, zato je bilo teh komunikacij manj, vendar se je veliko udeležencev potrudilo, če ne drugače, pa s pomočjo internetnih prevajalnikov.

Z zaključnega sestanka v Ostravi

Projekt prehaja v zaključno fazo. V Ostravi je bil pred nedavnim zaključni sestanek vseh vodij projekta, kjer so se dogovorili za zaključno poročilo in o aktivnostih, ki jih bodo še izvedli do konca projekta. Iz Slovenije se je na željo čeških tečajnikov sestanka udeležilo 5 seniorjev, da so tako še v živo spoznali svoje virtualne prijatelje.

Mnenje vodje slovenskega dela projekta

Po oceni vodje slovenskega dela projekta Janeza Malovrha se je pokazalo, da je mogoče že v razmeroma kratkem času usposobiti tudi popolne računalniške analfabete, da začno uporabljati internet, z odpiranjem forumov o posebnih interesih posameznih skupin pa širiti in poglobljati njihovo znanje. Sodelovanje v programu je tudi v veliko pomoč pri premagovanju osamljenosti, saj na forumu vedno čaka kak virtualen prijatelj, s katerim lahko poklepetaš ali pa mu pojasniš svoje stališče do določenega vprašanja. Po mnenju Janeza Malovrha pa je zlasti pomembno spoznavanje med narodi, spoznavanje načinov življenja, kulturnih razlik in zgodovin različnih držav. To je po njegovem tudi najpomembnejša vsebina projekta, saj podira miselne stereotipe o posameznih narodih.

Opomba: Program financira Evropska komisija. Članek odseva samo videnje slovenskega vodje SETIP Janeza Malovrha in komisija ne odgovarja za uporabo podatkov pri tem.

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

Raziskava o ekonomski participaciji starejših

Zaključen je drugi del raziskave o ekonomski participaciji starejših, ki so jo v celoti opravili domači upokojeni strokovnjaki ZDUS. Raziskavo je sofinanciral Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Raziskava pomeni razširitev najpomembnejših ugotovitev prvega dela raziskave iz leta 2009. Takrat so bile analizirane naloge iz vladne strategije varstva starejših do leta 2010 in prikazane nekatere ugotovitve o problematiki starejših na mednarodni ravni, analizirano statistično in evidenčno zajemanje podatkov o starejših pri nas in v svetu, dana je bila ocena prispevkov starejših k razvoju družbe, opozorjeno pa je bilo tudi na škodljivo omejevanje ekonomskega delovanja starejših v Sloveniji. Te omejitve so praktično edinstvene v svetu.

Novi raziskavi so dodane zadeve, ki jih prvi del študije zavoljo različnih vzrokov ni mogel upoštevati (npr. vplivi finančne in ekonomske krize, novi dokumenti OECD, EU in Slovenije), po drugi strani pa so dodane nekatere prej izpuščene teme, kakršna je specifičen pomen starejših kot potrošnikov in kakršna so vprašanja medgeneracijske solidarnosti zlasti v družinah.

Na podlagi analize vseh perečih vprašanj zajemanja podatkov o starejših je bila pripravljena metodologija nove raziskave in dodan koncept obsežnejšega vprašalnika o ekonomski participaciji starejših. Ta vprašalnik naj bi pomagal izpolnjevati naši prostovoljci – upokojenci, prikazal pa naj bi del specifičnih in ne dovolj znanih dejstev o starejših, ki jih uradne statistike in ankete zaenkrat še ne zajemajo. Zaradi popolnejšega zajetja upokojenjske populacije in večjega števila vprašanj bo mogoče iz ankete pridobiti bolj zanesljive ugotovitve, ki jim oporekajo mnogi, nam nenaklonjeni 'strokovnjaki' in različne institucije, saj na glavo postavljajo določene uradne trditve.

Pripomniti pa je treba, da se v Evropski unije pripravljajo razmeroma obsežna dolgoročna spremljanja informacij o starejših (projekt SHARE), vendar še ni znano, ali bo v Sloveniji mogoče zagotoviti sredstva za vključitev v študijo. Škoda, če Slovenija ne bo sodelovala v tako raziskavi.

Pripominjam, da je ZDUS zainteresirana za večjo vključitev upokojenih strokovnjakov različnih strok v aktivnosti združenja. Zanimajo nas njihove ugotovitve, pa tudi pripravljenost za delo v različnih raziskavah življenja starejših.

dr. Samo Zupančič

Pravilnik o priznanjih

Na podlagi druge alineje 28. in 48. člena statuta Zveze društev upokojencev Slovenije je upravni odbor zveze društev upokojencev na 20. redni seji, ki je bila 20. 5. 2010, sprejel

Pravilnik o priznanjih

I. Splošne določbe

1. člen

Ta pravilnik določa vrste, oblike, pogoje, kriterije, postopke za podelitev priznanj, organe, pristojne za sprejem odločitev, evidence o podeljenih priznanjih in način podeljevanja priznanj v Zvezi društev upokojencev Slovenije. V tem pravilniku so sicer uporabljeni izrazi v moškem spolu, a veljajo tako za ženske, kot za moške.

2. člen

Priznanja se podeljujejo upokojenkam in upokojencem, včlanjenim v društva, klube in aktivne upokojencev (upokojske organizacije) s plačano članarino. Priznanja se podeljujejo tudi državnim organom, javnim zavodom, lokalnim skupnostim in njihovim organom, gospodarskim družbam ter drugim organizacijam in organom ter fizičnim osebam za zasluge pri delovanju upokojskih organizacij in za druge organizacijske dejavnosti v upokojski organizaciji. Priznanja se lahko podeljujejo tudi tujim upokojskim in drugim organizacijam ter njihovim članom in članicam za prispevek h krepitvi upokojskih organizacij in njihovega ugleda, medsebojnega sodelovanja ter pomoči.

3. člen

Priznanja se podeljuje za:

- večletno aktivno in uspešno delo v upokojskih organizacijah in za upokojske organizacije;
- pomembne dosežke na področjih v različnih oblikah delovanja upokojskih organizacij na socialno-zdravstvenem, humanitarnem, kulturno-umetniškem, športno-rekreativnem, publicističnem, izobraževalnem in drugih področjih delovanja v prid upokojencev;
- sodelovanje pri mednarodnem uveljavljanju upokojskih organizacij in
- delovanje na drugih področjih v prid upokojencev in upokojskih organizacij.

II. Vrste in oblike priznanj

4. člen

Priznanja ZDUS.

Priznanja Zveze društev upokojencev Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZDUS) so skladno z določili 48. člena statuta:

- **pisno priznanje ZDUS;**
  - **mala plaketa ZDUS;**
  - **velika plaketa ZDUS;**
  - **naziv in listina častnega člana ZDUS.**
- Zveza podeljuje tudi posebna priznanja ZDUS.

5. člen

Posebna priznanja ZDUS.

Posebna priznanja Zveze društev upokojencev Slovenije so:

- **priznanje za zasluge;**
- **plaketa za zasluge;**
- **priznanje prostovoljec leta;**
- **priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje društev upokojencev;**
- **priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje pevskih zborov in kulturnih skupin.**

6. člen

Pisno priznanje ZDUS je listina v velikosti 42 cm x 30 cm. Na levi strani pisnega priznanja je stilizirano jabolko zelene barve. Na listini so navedeni ime in priimek prejemnika, navedene so zasluge, za katere je prejel pisno priznanje. Listina je opremljena z datumom sklepa o dodelitvi pisnega priznanja in s podpisom predsednika.

7. člen

Mala plaketa ZDUS je pravokotne oblike in velika 18 cm x 13,8 cm ter debeline 3,2 cm. Škatla je rdeče barve v patiniranem rastru. V njej je vložek rdeče barve velikosti 16,5cm x 12,5 cm. Na vložku je reliefna podlaga v obliki kroga s premerom 6,5 cm s stiliziranim znakom zveze in z napisom na obodu Zveza društev upokojencev Slovenije. Plaketa je patinirana v zlatu. Pod krogom je ploščica, velikosti 6 x 2 cm, patinirana v zlatu. Na ploščici je napis prejemnika priznanja in datum sprejetja sklepa o podelitvi.

8. člen

Velika plaketa ZDUS je pravokotne oblike, velikosti 21 x 16 cm in debeline 1,5 cm. Plaketa je v okvirju zlate barve. Za steklom je rdeča podlaga, na kateri je reliefna podlaga v obliki kroga, premera 9 cm, in s stiliziranim znakom zveze in napisom na obodu Zveza društev upokojencev Slovenije. Reliefni krog je patiniran v zlati barvi. Pod krogom je ploščica, velikosti 8 cm x 3 cm, patinirana v zlatu. Na ploščici je napis prejemnika priznanja in datum sprejetja sklepa o podelitvi.

9. člen

Naziv in listina o častnem članstvu vsebuje ime in priimek častnega člana,

društvo iz katerega je, sklep o podelitvi, datum sprejetja sklepa o podelitvi, navedene pa so tudi zasluge, za katere je podeljen status častnega člana. Listina je opremljena s podpisom predsednika.

10. člen

Priznanje za zasluge ZDUS je listina, velikosti 42 cm x 30 cm. Na levi strani priznanja je stilizirano jabolko v zeleni barvi. V spodnji tretjini listine je pod jabolkom napis Za zasluge! Na listini so navedeni ime in priimek ali naziv prejemnika in navedene zasluge, za katere je prejel priznanje. Listina je opremljena z datumom sklepa o podelitvi priznanja in podpisom predsednika.

11. člen

Plaketa za zasluge ZDUS je pravokotne oblike, velikosti 18 cm x 13,8 cm, debeline 3,2 cm. Škatla je modre barve v patiniranem rastru. V njej je vložek rdeče barve, velikosti 16,5cm x 12,5 cm. Na vložku je reliefna podlaga v obliki kroga s premerom 6,5 cm in s stiliziranim znakom zveze ter napisom na obodu Zveza društev upokojencev Slovenije. Pod reliefnim krogom je napis Za zasluge! Plaketa je patinirana v zlatu. Pod krogom je ploščica, velikosti 6 x 2 cm, patinirana v zlatu. Na ploščici je napis prejemnika priznanja in datum sprejetja sklepa o podelitvi.

12. člen

Priznanje prostovoljec ZDUS je listina, velikosti 42 cm x 30 cm. Listina je v modri podlagi z rastrom rok, ki se prek vse podlage sklepajo v krog, in z znakom ZDUS v zgornji tretjini priznanja. V spodnji tretjini priznanja je napis Za plemenita dejanja! Na listini so navedeni ime in priimek ali naziv prejemnika, navedene so zasluge, za katere je prejel priznanje. Listina je opremljena z datumom sklepa o dodelitvi priznanja in s podpisom predsednika. Če prostovoljec prejme ta naziv v okviru posameznega projekta, se v nazivu prostovoljec navede natančen naziv projekta ter listini doda logotip projekta.

13. člen

Priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje društev upokojencev je plaketa pravokotne oblike, velikosti 18 cm x 13,8 cm in debeline 3,2 cm. Škatla je modre barve. V njej je vložek modre barve velikosti 16,5cm x 12,5 cm. Na vložku je reliefna podlaga v obliki listine z zavahkom v zlati patini s stiliziranim znakom zveze in z napisom v gornjem delu plakete Zveza društev upokojencev Slovenije. Na podlagi je napis z oznako obletnice, za katero se podeljuje priznanje, ter datumom sprejetja sklepa o podelitvi priznanja.

14. člen

Priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje pevskih zborov in kulturnih skupin društev upokojencev je plaketa pravokotne oblike, velikosti 18 cm x 13,8 cm in debeline 3,2 cm. Škatla je modre barve. V njej je vložek modre barve, velikosti 16,5cm x 12,5 cm. Na vložku je reliefna podlaga v zlati patini s stiliziranim znakom zveze in napisom v gornjem delu plakete Zveza društev upokojencev Slovenije. Na podlagi je napis z oznako obletnice, za katero se priznanje podeljuje, ter datumom sprejetja sklepa o dodelitvi priznanja.

15. člen

Priznanja pokrajinskih zvez društev upokojencev se določajo s pravilnikom o priznanjih posamezne PZDU.

16. člen

Priznanja društev in klubov upokojencev se določajo s pravilnikom o priznanjih posameznega društva ali kluba upokojencev.

17. člen

Upokojske organizacije lahko podeljujejo tudi druga priznanja, diplome, zahvale in plakete. Sklep o podeljevanju, obliki in dogodku, ob katerem se podeljuje tovrstna priznanja, sprejme organ upokojske organizacije, pristojen za podeljevanje priznanj na podlagi lastnega pravilnika.

III. Pogoji in kriteriji za podeljevanje posameznih vrst priznanj

18. člen

Prvo priznanje, ki ga ZDUS podeli upokojencu, je pisna zahvala ZDUS. Podelitev prvega priznanja ZDUS članu upokojske organizacije je na podlagi tega pravilnika možno po preteku najmanj triletnega dela v upokojski organizaciji, naslednja priznanja pa po štirih letih od prejema prejšnjega priznanja. Pri tem se šteje, da je pogoj števila let izpolnjen v tekočem letu.

19. člen

Za podeljevanje priznanj ZDUS morajo pristojni organi upokojskih organizacij, ki predlagajo podelitev, ob upoštevanju kriterijev, ki veljajo za posamezno priznanje, upoštevati tudi ustrezen časovni termin med prvim in drugim priznanjem, pri čemer je treba upoštevati postopnost posameznih priznanj glede na pomembnost opravljenega dela.

Predlog, ki ne upošteva postopnosti podeljevanja priznanj in časovne razmejitve, je po tem pravilniku ničen, razen ob izjemah, ki jih določa ta pravilnik.

Kandidat, ki je predlagan za priznanje ZDUS, mora že imeti priznanje PZDU, društva ali kluba upokojencev.

Vsa priznanja se kandidatu podelijo le enkrat. Kandidatu, ki je že prejel višje priznanje, ni mogoče podeliti priznanja nižjega ranga.

20. člen

Pisno priznanje ZDUS se podeljuje upokojencem in organizacijam iz 2. čle-

na za več kot triletno uspešno delo na področjih iz 3. člena tega pravilnika, s katerim so pomembno prispevali k delu ZDUS in upokojenskih organizacij. Prejemnik pisnega priznanja ZDUS mora pred tem prejeti najmanj eno priznanje društva, kluba ali pokrajinske zveze upokojencev. Pisno priznanje se lahko podeli tudi tujim pravnim in fizičnim osebam za uspešno sodelovanje z upokojenskimi organizacijami.

21. člen

Mala plaketa ZDUS se podeljuje upokojujencu za več kot štiriletno uspešno delo, s tem da je bil v tem obdobju en mandat (4 leta) predsednik ali član organov upokojenske organizacije ali pa je v tem obdobju vodil eno izmed področij delovanja društva, denimo na humanitarnem, socialno-zdravstvenem, kulturno-umetniškem, športnem, športno-rekreativnem, izobraževalnem ali drugem področju, in da pomembno prispeval k delovanju ZDUS in upokojenskih organizacij.

Prejemnik male plakete ZDUS mora pred tem prejeti najmanj pisno priznanje ZDUS.

Mala plaketa se lahko podeli tudi organizacijam iz 2. člena za uspešno štiriletno sodelovanje na področjih iz 3. člena pravilnika.

Mala plaketa se lahko podeli tudi tujim pravnim in fizičnim osebam za uspešno sodelovanje z upokojenskimi organizacijami.

22. člen

Velika plaketa ZDUS se podeljuje upokojujencem za več kot osemletno uspešno delo, s tem da je bil v tem obdobju dva mandata (8 let) predsednik ali član organov upokojenske organizacije ali da je v tem obdobju vodil eno izmed področij delovanja društva, denimo na humanitarnem, socialno-zdravstvenem, kulturno-umetniškem, športnem, športno-rekreativnem, izobraževalnem ali drugem področju in da je pomembno prispeval k delovanju ZDUS in upokojenskih organizacij.

Prejemnik velike plakete ZDUS mora pred tem prejeti najmanj malo plaketo ZDUS.

Velika plaketa se lahko podeli tudi organizacijam iz 2. člena za uspešno osemletno sodelovanje na področjih iz 3. člena pravilnika.

Velika plaketa se lahko podeli tudi mednarodnim oziroma tujim pravnim in fizičnim osebam za bistven prispevek sodelovanju z upokojenskimi organizacijami.

23. člen

Naziv in lista častnega člana ZDUS je priznanje, ki ga podeli ZDUS upokojujencu za izjemne zasluge, s katerimi je bistveno prispeval k delovanju in razvoju upokojenske organizacije z več kot petnajstletnim uspešnim delom.

ZDUS lahko podeli to priznanje tudi posameznikom, ki sicer niso člani upokojenske organizacije, imajo pa izredne zasluge za delovanje upokojenskih organizacij.

Prejemnik naziva in listine častnega člana mora pred tem prejeti najmanj veliko plaketo ZDUS.

ZDUS je dolžna častnega člana vabiti na seje zbora članov in druge slovesnosti, ki jih pripravlja ZDUS.

24. člen

Priznanje za zasluge se podeljuje upokojujencem, fizičnim osebam in organizacijam za uspešno delo pri krepitvi ugleda in vloge upokojenske organizacije v družbi, kakor tudi za izredno delo ali materialni doprinos na področju humanitarne, socialne, zdravstvene, izobraževalne, kulturne, športne, promocijske ali druge dejavnosti upokojenske organizacije.

Priznanje se lahko podeli tudi za izjemno pomemben prispevek ali materialno pomoč pri izvedbi enkratnih aktivnosti.

Priznanje se podeljuje tudi drugim domačim ali tujim osebam, ki so s svojim izrednim delom odločno pripomogle k napredku in ugledu upokojenske organizacije.

25. člen

Plaketa za zasluge se podeljuje upokojujencem in organizacijam za izjemno uspešno delo pri krepitvi ugleda in vloge upokojenske organizacije v družbi, kakor tudi za izredno uspešno delo ali velik materialni prispevek na področju humanitarne, socialne, zdravstvene, izobraževalne, kulturne, športne, promocijske ali drugih dejavnosti upokojenske organizacije.

Plaketa se lahko podeljuje tudi za izjemno pomemben prispevek ali večjo materialno pomoč pri izvedbi enkratnih aktivnosti.

Plaketa se podeljuje tudi drugim domačim ali tujim osebam, ki so s svojim izrednim delom odločno pripomogle k napredku in ugledu upokojenske organizacije.

26. člen

Priznanje prostovoljec ZDUS se podeljuje vsako leto upokojujencu za celovito delovanje na področju prostovoljstva znotraj upokojenske organizacije in ga lahko prejmejo samo člani upokojenske organizacije.

Kriteriji za podelitev teh priznanj se določijo z aktom ali sklepom.

27. člen

Društvom, klubom in aktivom upokojencev se ob njihovih obletnicah aktivnega in uspešnega dela podeljujejo posebne spominske plakete, in sicer:

- za 50 let – plaketa ZDUS za 50 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 60 let – plaketa ZDUS za 60 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 70 let – zlata plaketa ZDUS za 70 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 80 let – biserna plaketa ZDUS za 80 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 90 let – diamantna plaketa ZDUS za 90 let aktivnega in uspešnega delovanja;

- za 100 let – platinasta plaketa ZDUS za 100 let aktivnega in uspešnega delovanja.

Priznanja se podelijo po potrebi in glede na število društev, ki v tekočem letu praznujejo posamezno obletnico.

Enake plakete se podeljujejo tudi pokrajinskim zvezam društev upokojencev ob obletnicah njihovega delovanja.

28. člen

Pevskim zborom in kulturnim skupinam društev, klubov in aktivov upokojencev se ob njihovih obletnicah aktivnega in uspešnega dela podeljujejo posebne spominske plakete, in sicer:

- za 10 let – plaketa ZDUS za 10 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 20 let – plaketa ZDUS za 20 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 30 let – plaketa ZDUS za 30 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 40 let – plaketa ZDUS za 40 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 50 let – plaketa ZDUS za 50 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 60 let – plaketa ZDUS za 60 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 70 let – zlata plaketa ZDUS za 70 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 80 let – biserna plaketa ZDUS za 80 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 90 let – diamantna plaketa ZDUS za 90 let aktivnega in uspešnega delovanja;
- za 100 let – platinasta plaketa ZDUS za 100 let aktivnega in uspešnega delovanja.

Na plaketi je poleg društva, kluba ali aktivna upokojujencu navedeno tudi ime ali naziv pevskega zbora ali kulturne skupine, v besedilu pa je navedeno, da se plaketa podeli za delovanje na kulturnem področju.

Priznanja se podeljujejo po potrebi, glede na število pevskih zborov in kulturnih skupin, ki v tekočem letu praznujejo posamezno obletnico.

IV. Postopek in organi za odločanje o priznanjih

29. člen

Priznanja ZDUS se podeljujejo na predlog organov ZDUS, PZDU, društev, klubov in aktivov upokojencev.

Predlog za priznanje upokojujencem in drugih se pripravi na posebnem obrazcu, ki je sestavni del tega pravilnika. V obrazložitvi predloga mora biti posebej natančno opisano delo kandidata in čas opravljanja.

K predlogu za priznanje upokojujencu in drugim, ki ga predloži upokojenska organizacija, da PZDU soglasje.

Predloge za priznanja za okrogle obletnice društvom in klubom upokojencev lahko da PZDU in ZDUS.

Predloge za priznanja za okrogle obletnice pevskim zborom in kulturnim skupinam društev ter klubom upokojencev pripravijo PZDU na posebnih obrazcih. K tem predlogom da mnenje komisija za kulturo ZDUS.

Na podlagi evidence iz 42. člena lahko komisija za kadrovske in organizacijske zadeve da predlog za priznanje predsedniku upokojenske organizacije, k čemu da mnenje PZDU ali ZDUS.

Na podlagi evidence o okroglih obletnicah upokojenskih organizacij iz 42. člena lahko da predloge za priznanje za obletnico komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS.

30. člen

Vsako leto do konca maja komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS obvesti PZDU, da se začne postopek zbiranja predlogov za priznanja po tem pravilniku, razen za posebno priznanje prostovoljec leta.

Rok za vložitev obrazloženih predlogov na posebnih obrazcih s predpisanimi podatki je 30. september.

Razpis za zbiranje predlogov za posebno priznanje prostovoljec leta komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS objavi v januarski številki glasila ZDUS plus. Rok za zbiranje predlogov se izteče 30. junija tekočega leta. Predloge za posebna priznanja prostovoljec mora v obrazložitvi vsebovati razloge in dejavnosti, kot jih določa akt ali sklep.

31. člen

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS je po tem pravilniku pristojna za začetek postopka za zbiranje predlogov za priznanja, za obravnavo prispelih predlogov in za pripravo predloga za potrditev na upravnem odboru ZDUS.

Izjemoma lahko komisija za kadrovske in organizacijske zadeve predlaga upravnemu odboru ZDUS posamezne izjeme, povezane s preskokom posameznega priznanja, vendar ne more odločati o tem.

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS obravnava prispеле predloge za dodelitev priznanj v skladu s tem pravilnikom.

Komisija ne obravnava prepoznih posredovanih predlogov.

Če predlog nima ustrezne obrazložitve, ga komisija zavrne kot nepopolnega in ne razpravlja o njem. Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS obvesti predlagatelja o nepopolnosti vloge ter ga pozove, da vlogo dopolni v roku sedmih dni. Če predlagatelj predloga ne dopolni v roku, komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS evidentira predlog in ga da v obravnavo v naslednjem razpisnem letu. V naslednjem razpisnem letu komisija prednostno obravnava dopolnjene vloge, nato pa odloča o preostalih prispelih predlogih.

32. člen

Strokovna služba pripravi komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS pregled prispelih predlogov, prepoznih prispelih predlogov, nepopolnih vlog, ki so bile posredovane v dopolnitve, rok za dopolnitve, kot tudi pregled vlog, ki ne izpolnjujejo pogojev po tem pravilniku in predlogov za podelitev priznanj.

33. člen

Na podlagi evidenc iz 42. člena lahko komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS po poprejšnjem mnenju PZDU ali ZDUS predlaga priznanja za predsednike upokojenskih organizacij, PZDU in ZDUS ter za okrogle obletnice upokojenskih organizacij, PZDU in ZDUS.

34. člen

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS posreduje oblikovani predlog v obravnavo upravnemu odboru ZDUS.

Upravni odbor ZDUS lahko predlog komisije dopolni, vendar samo s kandidati, za katere je bila posredovana popolna vloga v predpisanem roku in ni bila v neskladju s tem pravilnikom.

Upravni odbor lahko na predlog komisije v posebnih primerih odloča o izjemah pri postopnosti podeljevanja priznanj.

Upravni odbor na podlagi predlogov komisije in lastnih odločitev sprejme sklep o dodelitvi priznanj.

Upravni odbor o sklepu o podelitvi priznanj obvesti predlagatelja.

35. člen

Upravni odbor na predlog komisije določi predlog dobitnika za priznanje: naziv in listina častnega člana ZDUS ter ga posreduje v sprejem zboru članov ZDUS.

36. člen

Zbor članov ZDUS na predlog upravnega odbora sprejme sklep o dobitniku priznanja, nazivu in listini častnega člana ZDUS.

V. Način podeljevanja priznanj

37. člen

Podelitev priznanj se opravi na slovesen način po postopku, kot ga določa ta pravilnik.

Priznanja ZDUS, ki se podeljujejo na dogodkih, organiziranih na ravni ZDUS in PZDU, opravi predsednik ali od njega pooblaščen predstavnik.

Posebno priznanje prostovoljec leta ZDUS se podeljuje vsako leto na festivalu za tretje življenjsko obdobje, lahko pa tudi na drugih slovesnostih ZDUS.

Naziv in listina častnega člana se dobitniku podeli na zboru članov ZDUS.

Podelitev priznanj ZDUS v društvi ali klubih upokojencev, po pooblastilu predsednika ZDUS opravi predsednik PZDU ali druga pooblaščen oseba.

38. člen

Predsedujoči v skladu s programom napove podelitev priznanj. Zaproši osebo, ki bo podeljevala priznanja, da se mu pridruži, in povabi prvega prejemnika priznanja, da se jima pridruži.

Pozvani prejemnik priznanja se postavi na vnaprej določeno mesto.

Predsedujoči prireditve prebere kratek izveček iz obrazložitve predloga za dodelitev priznanja za najpomembnejši dosežki in poudarki iz obrazložitve. Nato povabi tistega, ki podeljuje priznanja, da prejemniku podeli priznanje, prejemnika pa, da ga sprejme.

Vrstni red podelitve priznanj poteka po stopnjah od najnižje do najvišje. Če se podeljujejo priznanja več različnih organizacij, podelitev poteka po naslednjem vrstnem redu:

- podelitev priznanj društva ali kluba upokojencev;
- podelitev priznanj pokrajinske zveze društev upokojencev;
- podelitev priznanj Zveze društev upokojencev Slovenije;
- podelitev priznanj lokalne skupnosti;
- podelitev državnih odlikovanj.

Če je podeljevalec več, ostanejo le prejemniki tiste skupine priznanj, ki jih podeljuje ena oseba, nato pa skupaj s to osebo zapustijo prostor in po enakem vrstnem redu nastopi naslednja oseba, pooblaščen za podeljevanje posamezne vrste priznanj. Tudi v tem primeru se ne glede na število podelitve znotraj posameznega sklopa upošteva podeljevanje priznanj po zaporedju od najnižjega do najvišjega.

VI. Uporaba priznanj

39. člen

Pravico do priznanja in njegove uporabe ima samo prejemnik priznanja.

Izjemoma se priznanja podeljujejo posmrtno. Izjema velja, ko je prejemniku zaradi zaslug priznanje dodeljeno s sklepom upravnega odbora ZDUS ali je smrt nastopila v času, ko je tekel postopek za dodelitev priznanja in ko je bila vloga kvalificiranega predlagatelja že dana v postopek. V tem primeru se priznanje izroči ožjim družinskim članom ali matičnemu društvu ali klubu upokojencev, ki ga dodeli najbližjim svojcem.

Prejemnik priznanja mora z njim ravnati na spoštljiv način. Uporaba priznanj ZDUS v komercialne namene po tem pravilniku ni dovoljena.

40. člen

Prejemnik priznanja, ki je izgubil priznanje ali listino, določeno s tem pravilnikom, ter to dokaže, lahko proti plačilu dobi enako priznanje ali dvojniki listine.

41. člen

V primerih zelo hude kršitve pravnih aktov upokojenskih organizacij in izključitve iz organizacij, se lahko prejemniku odvzame priznanje.

Sklep o odvzemu priznanja sprejme upravni odbor ZDUS ali organ, ki je sprejel sklep o dodelitvi priznanja. Prejemniku, ki je bilo priznanje odvzeto po določilih tega člena, ni več mogoče dodeliti enakega ali višjega priznanja.

VII. Evidence

42. člen

Strokovna služba ZDUS vodi evidenco o datumu ustanovitve društev, aktivov,

klubov in pokrajinskih zvez. Na podlagi teh evidenc vsako leto pripravi seznam okroglih obletnic upokojenskih organizacij.

Strokovna služba ZDUS vodi evidence o začetku, prenehanju in drugih kadrovske spremembah mandatov predsednikov upokojenskih organizacij.

43. člen

Strokovna služba ZDUS in upokojenske organizacije vodijo evidenco o podeljenih priznanjih in prejemnikih. Iz evidence morajo biti vidni naslednji podatki: ime in priimek ali naziv prejemnika, naslov, članstvo v upokojenski organizaciji (katera in od kdaj), vrsta priznanja, organ, ki je sprejel sklep, ter številka in datum sklepa o dodelitvi.

Zveza društev upokojencev Slovenije v svojem glasilu in na svoji spletni strani objavi poimenske sezname prejemnikov priznanj.

VIII. Prehodne določbe

44. člen

Vse dosedanje nagrade in priznanja ZDUS, ki so bila podeljena na podlagi prejšnjih predpisov o priznanjih ZDUS, ostanejo v veljavi.

45. člen

Priznanje, ki zaradi objektivnih razlogov ni bilo vročeno prejemniku, se vrne organizaciji, ki je sprejela sklep o podelitvi priznanja z obrazložitvijo, zakaj priznanje ni bilo podeljeno ali vročeno.

Priznanja ZDUS, za katera po tem pravilniku sprejema sklepe upravni odbor, se vrnejo strokovnim službam ZDUS.

46. člen

Pisne pritožbe o podeljevanju ali nepodeljevanju priznanj se naslavlja na organ, ki predlaga podelitev priznanj ali sprejema sklep o dodelitvi.

Če so bila priznanja ZDUS podeljena po tem pravilniku, se pritožba posreduje v obravnavo komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS, ki do pritožbe zavzame stališče in oblikuje predlog sklepa ter ga posreduje upravnemu odboru.

Upravni odbor ZDUS pritožbo z obrazložitvijo posreduje v odločitev zboru članov ZDUS.

47. člen

Če kdo zavrne sprejem podeljenega priznanja, ga za isto ali nižje priznanje ni več mogoče predlagati.

48. člen

Nihče ne sme izdelovati in podeljevati priznanj, ki imajo obliko in videz priznanj ZDUS, brez pooblastila in pisnega soglasja zveze.

49. člen

Stroške priznanj, ki jih podeljuje Zveza društev upokojencev Slovenije, krije Zveza društev upokojencev Slovenije.

Stroške priznanj, ki jih lahko po tem pravilniku podeljujejo posamezne PZDU, krijejo pokrajinske zveze društev upokojencev.

Stroške priznanj, ki jih po tem pravilniku lahko podeljujejo društva, klubi in aktivni upokojencev, krijejo društva in klubi upokojencev.

50. člen

Pokrajinske zveze društev upokojencev, društva in klubi upokojencev in druge organizacije upokojencev lahko smiselno uporabljajo ta pravilnik ali o priznanjih sprejmejo svoj akt.

51. člen

Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS lahko v letu 2010 ustrezno spremeni ali skrajša roke za predlaganje kandidatov za priznanja.

IX. Končne določbe

52. člen

Predlog pravilnika o priznanjih pripravi komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS.

Pri oblikovanju predloga pravilnika upošteva dosedanje izkušnje in morebitne pripombe za spremembe in dopolnitve posameznih določb.

Po temeljiti razpravi komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS pošlje predlog pravilnika v obravnavo PZDU.

Pripombe, ki jih v roku 30. dni posredujejo PZDU, komisija za kadrovske in organizacijske zadeve obravnava in določi predlog pravilnika o priznanjih in ga posreduje upravnemu odboru ZDUS v sprejem skupaj s pripombami, ki jih v predlogu ni upoštevala.

53. člen

Upravni odbor ZDUS na svoji seji obravnava predlog pravilnika o priznanjih in ga sprejme z večino glasov članov UO ZDUS.

54. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan, ko ga sprejme upravni odbor Zveze društev upokojencev Slovenije in se od tedaj dalje tudi uporablja.

Z dnem, ko vstopi v veljavo ta pravilnik, preneha veljati pravilnik o priznanjih, sprejet na 4. seji UO ZDUS 23. 3. 2004, na 12. seji 14. 11. 2006 in 4. seji 18. 3. 2008.

55. člen

Spremembe in dopolnitve pravilnika se sprejemajo po enakem postopku, kot je bil sprejet pravilnik.

56. člen

Pravilnik se objavi v glasilu ZDUS plus in na spletni strani Zveze društev upokojencev Slovenije.

Ljubljana, 20. 5. 2010

Zveza društev upokojencev Slovenije
dr. Mateja Kožuh Novak, predsednica

Postopek zbiranja predlogov za priznanja

Na podlagi določb 29. do 31. člena pravilnika o priznanjih (z dne 20. maja 2010) komisija za kadrovske in organizacijske zadeve začena

postopek zbiranja predlogov za priznanja ZDUS, ki traja od objave do 30. septembra 2010.

Pri pripravi predlogov za priznanja ZDUS predlagatelji (organi ZDUS, PZDU, DU in klubov) upoštevajte, da novi pravilnik o priznanjih natančneje in drugače določa posebna priznanja (od 23. do 28. člena), da so pogoji in kriteriji za pridobitev priznanj spremenjeni (18. do 24. člena) in da je treba v obrazce za predlaganje priznanj natančno in dosledno navesti zahtevane podatke.

Rok za vlaganje predlogov je treba spoštovati, ker prepozno vloženih vlog komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ne bo mogla upoštevati (31. člen).

Zavoljo lažje priprave predlogov za priznanja ZDUS so v nadaljnjem tekstu navedeni členi pravilnika o priznanjih, ki določajo obravnavano področje. ZDUS, PZDU, društva upokojencev in klubi upokojencev lahko vložijo predloge za:

Priznanja ZDUS:

- **pisno priznanje ZDUS** (20. člen). Upokojenec mora v korist upokojencev več kot tri leta uspešno delovati v upokojenski organizaciji na socialno-zdravstvenem, humanitarnem, kulturno-umetniškem, športnem, publicističnem, izobraževalnem ali drugih področjih in že prejeti priznanje društva, kluba ali pokrajinske zveze.

- **mala plaketa ZDUS** (21. člen). Upokojenec mora več kot 4 leta uspešno delovati v upokojenski organizaciji, s tem da je bil 4 leta predsednik ali član organa upokojenske organizacije ali je v tem obdobju vodil eno izmed področij delovanja društva in je že prejel pisno priznanje ZDUS;

- **velika plaketa ZDUS** (22. člen). Upokojenec mora več kot 8 let uspešno delovati v upokojenski organizaciji, s tem da je bil 8 let predsednik ali član organa upokojenske organizacije ali je v tem obdobju vodil eno izmed področij delovanja društva in je že prejel malo plaketo ZDUS in

- **naziv in listina častnega člana** (23. člen). Upokojenec mora več kot 15 let uspešno delovati in z izjemnimi zaslugami bistveno prispevati k delu in razvoju upokojenske organizacije in pred tem prejeti veliko plaketo ZDUS.

Predloge upokojenska organizacija predloži na posebnih obrazcih PZDU, ki k vsakemu predlogu da soglasje.

Posebna priznanja ZDUS:

- **priznanje za zasluge;**

- **plaketa za zasluge;**

- **plaketa ZDUS za okrogle obletnice (več kot 50 let) delovanja upokojenskega društva in**

- **plaketa ZDUS za okrogle obletnice (od 10 do 100 let) delovanja pevskih zborov in kulturnih skupin.**

Ta priznanja ZDUS se lahko podeljujejo (2. in 3. člen) upokojencem včlanjenim v upokojenske organizacije ter organizacijam, in to državnim organom, javnim zavodom, lokalnim skupnostim in njihovim organom, gospodarskim družbam in drugim organizacijam ter organom in fizičnim osebam za zasluge pri delovanju upokojenskih organizacij (v nadaljevanju: organizacije in fizične osebe). Ta priznanja se lahko podeljujejo

jo tudi tujim upokojenskim društvom in drugim organizacijam ter njihovim članom za prispevek h krepitvi in povečevanju ugleda ter k medsebojnemu sodelovanju in pomoči (v nadaljevanju tuje organizacije in fizične osebe).

Ta priznanja lahko predlagate tudi organizacijam in tujim organizacijam ter fizičnim osebam za ustrezno število let sodelovanja (zadnja odstavka 20., 21. in 22. člena).

Ta posebna priznanja se lahko podeljujejo upokojencem, organizacijam in fizičnim osebam in tujim organizacijam in fizičnim osebam.

Predloge predložijo upokojenske organizacije na obrazcih PZDU, ki jih z svojim soglasjem do roka pošlje komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS.

- **priznanje za zasluge** (24. člen). Za uspešno delo pri krepitvi ugleda in vloge upokojenske organizacije (v nadaljevanju UO) za izredno delo ali materialni prispevek na področjih delovanja UO ali za izjemno pomemben prispevek ali materialno pomoč pri izvedbi enkratnih aktivnosti.

- **plaketa za zasluge** (25. člen). Za izjemno uspešno delo pri krepitvi ugleda in vloge upokojenske organizacije (v nadaljevanju UO), za izredno uspešno delo ali velik materialni prispevek na področjih delovanja UO ali za izjemno pomemben prispevek ali večjo materialno pomoč pri izvedbi enkratnih aktivnosti.

Za ta priznanja lahko predlagate upokojence, fizične osebe, organizacije in tuje osebe na obrazcu, ki ga predložite PZDU, ta pa ga s svojim soglasjem do roka pošlje komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve ZDUS.

- **priznanje za okrogle obletnice upokojenskih organizacij** (27. člen). Za to priznanje lahko predlagate upokojensko organizacijo, ki aktivno in uspešno deluje več kot 50 let (50, 60, 70, 80, 90, 100 let).

Predloge lahko vložita PZDU in ZDUS na posebnih obrazcih.

- **priznanje za okrogle obletnice pevskim zborom in kulturnim skupinam upokojenskih društev** (28. člen).

Za ta priznanja lahko predlagate pevske zборе in kulturne skupine upokojenskih društev za njihovo aktivno in uspešno delo (od 10 let dalje do 100 let za okroglo obletnico). Predloge vložijo PZDU na posebnih obrazcih.

K tem predlogom da mnenje komisija za kulturo ZDUS, zahteva pa ga Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve.

Rok za predložitev predlogov za priznanja je 30. september 2010.

Predloge, prosimo, pošljite na zvezo društev upokojencev Slovenije, Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve, Kebetova 9, 1000 Ljubljana.

Prepozno vloženih predlogov komisija za kadrovske in organizacijske zadeve ne bo obravnavala. Predloge, ki ne bodo ustrezno obrazloženi, bo komisija zavrnila kot nepopolni.

Za morebitna pojasnila pišite strokovnemu sodelavcu Milanu Zabavniku na elektronski naslov: milan.zabavnik@zduzveza.si, lahko pokličete tudi na telefon 01/519 51 45 ali predsednici komisije Vido Rozman na elektronski naslov: karolina.vida.rozman@siol.net.

Predlog za priznanje upokoјjencu

pisno priznanje, mala plaketa, velika plaketa, naziv in listina častnega člana

Predlagatelj

DU, PZDU: .....

Naslov: .....

Datum predloga:.....

Sklep z dne: .....

Prejemnik priznanja

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Rojstni datum: .....

Član/ica DU od leta: .....

Sedanja dolžnost: .....

Obdobje: .....

Dosedanja priznanja (ustrezno obkrožite) **DU** **PZDU** **ZDUS**

Doslej najvišje priznanje: .....

Leto prejema najvišjega priznanja:.....

Obrazložitev dosedanjega dela in obdobje (funkcija, vodenje sekcij, skupin, področja dela, ipd.):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika DU:.....

Žig DU:

Datum posredovanja PZDU: .....

Soglasje PZDU (aktivna pomoč v PZDU, zasluge, ...): .....

.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika PZDU:.....

Žig PZDU:

Datum posredovanja ZDUS: .....

ZDUS

Predlog za posebno priznanje upokoјencu

priznanje za zasluge, plaketa za zasluge

Predlagatelj

DU, PZDU: .....

Naslov: .....

Datum predloga: .....

Sklep z dne: .....

Prejemnik priznanja

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Rojstni datum: .....

Član/ica DU od leta: .....

Sedanja dolžnost: .....

Obdobje: .....

Dosedanja priznanja (ustrezno obkrožite) **DU** **PZDU** **ZDUS**

Doslej najvišje priznanje: .....

Leto prejema najvišjega priznanja: .....

Obrazložitev posebnih zaslug, zaradi katerih se mu naj podeli priznanje

(izredno uspešno delo, materialna pomoč, pomemben prispevek, ...):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika DU: .....

Žig DU:

Datum posredovanja PZDU: .....

Soglasje PZDU (aktivna pomoč v PZDU, zasluge, ...): .....

.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika PZDU: .....

Žig PZDU:

Datum posredovanja ZDUS: .....

Predlog za posebno priznanje

plaketo za okrogle obletnice upokojske organizacije

Predlagatelj

DU, PZDU: .....

Naslov: .....

Datum predloga: .....

Sklep z dne: .....

Prejemnik priznanja

DU, PZDU: .....

Naslov: .....

Leto ustanovitve: .....

Število predsednikov do zdaj: .....

Najvišje število članov: ..... v letu: .....

Ali imate evidenco (ustrezno obkrožite) **DA NE DELNO**

Predsedniki organizacije od ustanovitve oz. od začetka vodenja evidence (priimek, ime, obdobje):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Predlog za posebno priznanje za ..... obletnico

Podpis predsednika DU: .....

Žig DU:

Datum posredovanja PZDU: .....

Soglasje PZDU: .....

.....
.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika PZDU: .....

Žig PZDU:

Datum posredovanja ZDUS: .....

ZDUS

Predlog za posebno priznanje

plaketo za okrogle obletnice pevskih zborov in kulturnih skupin

Predlagatelj

DU, PZDU: .....

Naslov: .....

Datum predloga: .....

Sklep z dne: .....

Prejemnik priznanja

Naziv kulturne skupine: .....

Leto ustanovitve: .....

Število članov: .....

Seznam vodij kulturne skupine (priimek, ime, obdobje):

.....
.....
.....
.....

Najvišji dosežki doslej (pomembnejši nastopi, tekmovanja, leto):

.....
.....
.....
.....

Podpis predsednika DU: .....

Žig DU:

Datum posredovanja PZDU: .....

Soglasje PZDU:

.....
.....

Podpis predsednika PZDU: .....

Žig PZDU:

Datum posredovanja ZDUS: .....

Mnenje komisije ZDUS za kulturo:

.....
.....
.....

Podpis predsednika komisije ZDUS za kulturo: .....

Žig ZDUS:

Delovni posvet o kulturi

Vabljeni: kulturni animatorji, koordinatorji kulturnih dejavnosti v DU, člani kulturnih komisij pri pokrajinskih zvezah DU, člani kulturne komisije ZDUS in predstavniki ministrstva za kulturo, JSKD RS, ZKD in drugi.

Tema razprave: Tema letošnjega posveta o kulturi, je kultura v najširšem pomenu besede, torej ne le kot umetnost in literatura, ampak tudi šege in običaji, ljudske pesmi in plesi, pripovedovanje zgodb iz vsakdanjega življenja ljudi. Posebno mesto ima tradicija, ki je jedro kulture vsake družbe. Gre za kulturo v najširšem pomenu, ki se kaže skozi kulturne vzorce vedenja, ki jih pridobimo v procesu socializacije.

Naš namen je določiti tudi vlogo in pomen starejše generacije v teh procesih in poudariti pomen kulture za ohranjanje aktivnosti ljudi v t. i. tretjem obdobju življenja. Kultura je namreč vse tisto,

kar označuje naš način življenja in kar si generacije izročajo iz roda v rod.

Posebno mesto ima ljubiteljska kultura. Na posvetu bomo opozorili na najbolj pereče probleme, s katerimi se spopada. Eden od teh problemov je problem odnosov s SAZAS. Naš namen je, da pristojne institucije v državi opozorimo na ta problem.

Ker je tema pereča in vlada veliko zanimanje zanjo, Kosovelova dvorana Cankarjevega doma, v kateri bo posvet, pa sprejme le 200 ljudi, se je treba čim prej prijaviti.

Za udeležence je zagotovljen bon za malico, poskrbljeno je za organiziran prevoz z vlakom po enotni ceni 3 evre za prevoz iz vseh krajev Slovenije.

Vljudno vas vabimo tudi na kulturno prireditev Večer pesmi in plesa z začetkom ob 16. uri. Rok za oddajo prijavnic je 15. 7. 2010.

PRIJAVNICA za delovni posvet o kulturi,

ki bo 29. septembra 2010, od 12.00 do 13.30
v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma

DU .....

PZDU .....

Kontaktna oseba .....

Ime in priimek .....

Naslov ..... poštna št. ....

E-pošta ..... tel. št. ....

Podatki o udeležencu:

Ime in priimek .....

Naslov in poštna št. ....

E-pošta ..... tel št. ....

Podpis udeleženca

.....

Kraj in datum .....

Predsednik DU
(žig in podpis)

.....

Prijavnico, prosimo, pošljite na ZDUS, Kebetova 9, 1000 Ljubljana.

Iz pokrajinskih zvez

Primorski upokojski zbori

Primorski zbori prepevajo na regionalnih revijah že toliko časa, kot so državna srečanja upokojskih zborov. Do leta 2007 so imeli skupno južno in severno primorsko pevsko revijo, ker posamezni pokrajini nista izpolnjevala kriterijev za pripravo svoje revije (vsaj 6 zborov), zato sta si pokrajini izmenjevali med seboj organizacijo revije. Z novim vodstvom severnoprimske PZDU pa so pojavili različni pogleddi na organizacijo revije.

Primorci že 41 let pripravljajo revije primorskih pevk in pevcev z obeh strani meje Primorska poje, zdaj s petjem prodirajo še na 'vzhod', saj so revijo ponesli tudi v Zagreb, kjer živijo številni potomci Primorcev. Ob reviji Primorska poje je tudi revija primorskih upokojskih zborov Zlata jesen v Novi Gorici. Da bi se izognili podvajanju, so južni Primorci želeli združiti reviji v Zlato jesen, na kar pa PZDU severne Primorske ni pristala, zato se je južnoprimska PZDU lotila organizacije lastne revije. Ta je bila 10. junija in so jo posvetili 90. obletnici požiga Narodnega doma v Trstu, 80-letnici bazoviških žrtev in 65. obletnici zmage nad fašizmom. Na reviji je sodelovalo 8 pevskih zborov z 200 pevci. Organizatorje je prijetno presenetilo veliko število poslušalcev, ki so bili navdušeni nad prireditvijo in so za konec skupaj z nastopajočimi pevci zapeli primorsko 'himno' Vstajenje Primorske.

Karol Pavlin

Godba ljubljanskih veteranov na Hrvaškem

Godba ljubljanskih veteranov je v začetku junija gostovala na 24. državnem srečanju hrvaških pihalnih orkestrrov v Novem Vinodolsku. Nastopilo je 19 orkestrrov z 900 glasbeniki. V mednarodni strokovni žiriji srečanja je bil tudi slovenski dirigent Miro Saje.

Ljubljančani so se turistom, med njimi je bilo precej Slovencev, najprej predstavili s promenadnim koncertom na terasi hotela Lišanj, zvečer pa so kot povabljeni gostje srečanja nastopili pod umetniškim vodstvom dirigenta Alojza Zupana s skladbami Vinka Štrucla, Marka Kosa, Franza Leharja, Josipa Grgasovića, Norberta Studnitzkega in Laurensa von Rooyena.

Nastop Godbe ljubljanskih veteranov je bil v strokovnih krogih ugodno ocenjen kot 'žlahtno muziciranje večno mladih veteranov'.

Milan Pavliha

DU Rogaška Slatina v svojih prostorih

Po skoraj pol stoletja delovanja je DU Rogaška Slatina minuli mesec dobilo svoje prostore. Po več letih prizadevanj je tako postalo lastnik dela pritličja v počitniškem domu ZDUS v Rogaški Slatini. Slovesnosti ob podpisu pogodbe o lastništvu so se udeležili številni povabljeni, med njimi v imenu Zveze društev upokojsencev Slovenije dr. Mateja Kožuh Novak, Mirko Miklavčič in Rožca Šonc, zatem župan Rogaške Slatine mag. Branko Kidrič, predsednik in generalni sekretar DeSUS Karel Erjavec in Ljubo Jasnič ter v imenu prevzemnika direktor hotela ZDUS Delfin iz Izole Branko Simonovič.

Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak je nato obiskala še DU Šmarje pri Jelšah in bila gostja oddaje Jesensko cvetje na radiu Štajerski val-Šmarje pri Jelšah.

Mimi Kidrič

Prostovoljci v Beli Krajini

Svoje letošnje srečanje so prostovoljci projekta Starejši za večjo kakovost življenja doma iz severne Primorske združili z obiskom prostovoljcem iz DU Metlika, Suhor, Gradac, Semič in Novo mesto, ki so jih lani Primorci gostili v Goriških Brdih. Spremljali so jih predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak, predsednik severnoprimske PZDU Alojz Vitežnik, župan občin Miren-Kostanjevica Zlatko Martin in podžupan občine Brda Enco Vižintin.

Prvi del srečanja je bil na gradu v Metliki, kjer so jih v družbi dolenskih prostovoljcev pričakali predsednik dolenske PZDU Jože Jazbec, predstavniki krajevne DU in županja občine ter poslanka v državnem zboru Renata Brunskole. Za dobrodošlico so jim zaplesali in zapeli folkloristi in domači pevski zbor. Po uvodnem druženju so si prostovoljci ogledali krajevna muzeja in nadaljevali pot v Semič. Tam so jih sprejeli in pozdravili župan Janko Bukovec, predsednik krajevnega DU, druženje pa so goriški in dolenski prostovoljci sklenili v hotelu Smuk v Semiču, kjer so jim pri kosilu igrali hrmonikar in plesali mladi folkloristi.

Organizatorja srečanja sta bila Aldo Ternovec za severno Primorsko in Rožca Šonc za Dolenjsko.

info.zdus

Prizadevni pomurski kulturniki

Dobro obiskan delovni posvet o kulturi po DU Pomurja, ki je bil minuli mesec, dokazuje, da se ukvarja s kulturno veliko DU, organizatorji pa se pogosto srečujejo s težavami.

Predsednica komisije ZDUS za kulturo Ema Tibaut je v svoji uvodni besedi opozorila na odzivnost lokalnih skupnosti, ki so prve poklicane, da ponudijo DU pomoč in jim zagotovijo možnosti za delo. Razprava pa je v celoti potrdila, da kultura prispeva k socializaciji starejše generacije, da pa bo potrebno spremeniti odnos do kulturnega ustvarjanja in mentorstva starejših. Tudi mlajši bi lahko več pomagali, saj je med njimi veliko izkušenih mentorjev.

DU imajo kar precej težav pri prijavljanju na razpise tako na lokalni ravni, kot na republiški, saj jim razpisovalci projekte pogosto zavrnejo, češ da društva upokojencev niso kulturna društva. DU tudi vedo, da ima ZDUS finančne težave, vendar kljub temu pričakujejo od nje več denarne pomoči in ureditev gmotnega statusa mentorjev, ki so za društva največje finančno breme.

Udeleženci posvetovanja so razpravljali tudi o delu komisij ZDUS in opozorili, da so seje po njihovem mnenju prepogoste. So pa po njihovem mnenju programi vsebinsko bogati, le denar zanje je težko najti. Komisiji za kulturo pri PZDU so naložili, da naj si prizadeva zagotoviti boljše regijsko medijsko pokritost dejavnosti DU. Predlagali so, da se povežejo z uredništvi lokalnih časopisov in skušajo doseči, da bodo dejavnosti DU namenili vsaj eno stran. Pohvalili so tudi radijsko oddajo Srebrne niti, ki je vsak teden na radiu Murski val.

E. T.

Med upokojenci Krmina

Koordinatorji v projektu Starejši za večjo kakovost življenja doma iz severne Primorske so obiskali občinski dom upokojencev v italijanskem Krminu, kjer so se seznanili z delom in prizadevanji sorodnih italijanskih prostovoljskih organizacij za večjo kakovost življenja po upokojenskih domovih.

Obisk sodi med že utečene oblike sodelovanja z organizacijo ADA, vsedravnim združenjem za pravice starejših, ki pa v Italiji deluje v okviru sindikata UIL. Organizacijo ADA so ustanovili pred dvajsetimi leti v Trstu in skrbi za pravice šibkejših slojev v vseh življenjskih razmerah, ko utegnejo biti ogrožene njihove pravice, to je v zdravstvu, varstvu, socialnem udejstvovanju ter na kulturnem in rekreacijskem področju.

Predstavniki ADE so pred časom že sodelovali na festivalu za tretje življenjsko obdobje, prišli pa bodo tudi letos.

Aldo Ternovec

ZDUS novi član združenja EUROCARERS

Maja letos je EUROCARERS, Evropsko združenje za podporo prostovoljstva na letni generalni skupščini v Edinburgu sprejel v članstvo tri nove članice, med njimi Zvezo društev upokojencev Slovenije. S tem EUROCARERS združuje že 22 članic Evropske unije.

EUROCARERS podpira na nacionalni in evropski ravni neformalno skrb za osebe, ki potrebujejo pomoč. Organizacija, ustanovljena leta 2004, sodeluje z Evropskim parlamentom, zlasti z interesno skupino Evropskega parlamenta za neplačane negovalce (v tej skupini je zelo dejaven evropski poslanec Lojze Peterle). Organizacija deluje na podlagi desetih načel, to pa so priznavanje, socialna vključenost, enake možnosti, izbira delovanja, informacije, pomoč skrbnikom, počitek, kompatibilnost skrbstva in zaposlitve, priznavanje zaščite zdravja in varstva skrbnikov ter finančna varnost. Organizacija podpira razvoj skrbniških organizacij, skrbi za enotno delovanje na evropski ravni, poskuša vplivati na delo politik na nacionalni in evropski ravni, promovira pomen skrbnikov, širi izkušnje in dobre prakse, izkušnje v raziskovanju in posreduje informacije o dogajanjih v politiki EU.

Po uradni definiciji EUROCARERS je neplačani negovalec tisti, ki brezplačno skrbi za osebo s kronično boleznijo, invalidnostjo ali z drugimi, dlje časa trajajočimi zdravstvenimi ali drugimi potrebami mimo profesionalnih ali formalnih okvirov.

EUROCARERS zagovarja, da starejši, ki so slabega zdravja, živijo doma, čimdlje je to mogoče. Hkrati se ukvarja s problematiko negovalcev, ki so pod vedno večjimi pritiski povezovanja skrbništva in zaposlitve.

ZDUS bo v organizaciji EUROCARERS poskušal povezati vse organizacije, ki se ukvarjajo z brezplačnim skrbstvom in jim seznaniti z dogajanja na evropski ravni, hkrati pa bo njihove ideje posredoval združenju EUROCARERS in članicam.

dr. Samo Zupančič

Sklepi sej ZDUS

Sklepi 20. seje upravnega odbora ZDUS.

Datum: 20. maj 2010.

Prisotni: Mateja Kožuh Novak, Mirko Miklavčič, Zdenka Ferfila, vsi iz vodstva ZDUS, Benjamin Breclj (namesto Vladimirja Šedivya), Janez Gologranc, Emil Hedžet, Janez Hrovat (namesto Leopolda Kušarja), Jožef Jazbec, Franc Koderman, Marija Krušič, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, Marjan Pavlič, Marjan Sedmak, Janez Šolar in Alojz Vitežnik, vsi člani UO.

Odsotnost opravičili: Slavica Golob, Angelca Žiberna in Anton Donko.

Drugi prisotni: Božena Kos, Marinka Levičar, Cecilija Lumbar, Vida K. Rozman, Rožca Šonc, Anka Tominšek, Branko Simonovič in Matjaž Vizjak.

1. Pregled in potrditev zapisnika 19. seje upravnega odbora ZDUS.

Sklep: Z večino glasov (1 vzdržan glas) je bil sprejet zapisnik 19. seje UO ZDUS.

2. Delovanje PZDU.

Sklepi:

- Nobena pomembna odločitev ne sme biti sprejeta, ne da bi jo poprej obravnaval UO in o njej odločil.
- Ena od točk naslednje seje UO naj bo sodelovanje s študenti in sindikati.
- UO ZDUS podpira zakon o malem delu, ker je koristen tako za študente, kot za upokojece.
- Vsi PZDU so dobili akontacijo predvidenih sredstev za delovanje. Zato bomo o kriterijih za končno razdelitev sredstev PZDU govorili in odločali na junijski seji UO, da si bodo lahko člani UO podrobno ogledali predloge za razdelitev sredstev.

3. Obravnava in sprejem pravilnika o priznanjih.

- V 4. členu, 5. alineja se doda: ZDUS podeljuje tudi posebna priznanja ZDUS.
- Zadnji odstavek 24. člena se črta.
- Zadnji odstavek 25. člena se črta.
- V 27., 28., 47. in 48. členu je treba biti pozoren pri dikciji oziroma rabi izraza »podeliti« in »dodeliti«.
- Kriterije za izbor prostovoljca leta je treba podrobneje določiti in oblikovati v posebnem pravilniku.
- V členu 20 in 21 se poleg »priznanje ZDUS« doda »in upokojske organizacije«.
- 40. člen, ki poleg priznanja predlaga še določitev nadomestnega traku ali miniaturo, se črta.
- Sprejme se predlagani pravilnik o priznanjih skupaj s predlaganimi popravki.

4. Obravnava mnenja k predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki ga je pripravila komisija za pokojninsko politiko (Anka Tominšek).

Sklep: Usklajevanje pokojnin se tudi v naprej opravi po dosedanjem načelu, to je usklajevanje pokojnin v skladu z rastjo plač. Ob tem je treba vgraditi varovalko in poudariti, da uskladitev pokojnin ne sme biti nižja od rasti življenjskih stroškov, če bi bila rast nižja od rasti življenjskih stroškov.

5. Razno.

- UO ZDUS ne podpira kandidature in imenovanja Boštjana Averja

za direktorja izolske bolnišnice.

- Pri neplačnikih članarine v sklad VS je treba ravnati po določenih pravilnika. DU imajo po pravilniku VS pet mesecev časa (31. maj 2010), da plačajo zaostalo članarino iz minulega leta. Po tem roku se člani, za katere ni plačana članarina, izbriše iz članstva VS.
- Vsi člani UO naj v najkrajšem možnem času pošljejo pripombe na predlagano sodelovanje z DeSUS.
- UO ZDUS predlaga udeležbo na referendumu in glasovanje po lastni vesti.
- DU Prebold naj plača članarino za leto 2010 in hkrati zaprosi ZDUS za donacijo v višini članarine. Vodstvo ZDUS naj donacijo izplača iz sredstev za izredne razmere.

Sklepi komisije ZDUS za šport, rekreacijo in gibanje.

Datum: 11. maj 2010.

Prisotni: Glej listo prisotnosti, zapisniku ni bila priložena.

Odsotnost opravičil: Stane Tomšič.

Drugi prisotni: Majda Adamič, strokovnjakinja za gibalno kulturo starejših in Božena Kos, prostovoljka in strokovna sodelavka komisije.

1. Obravnava in sklepanje o zapisniku seje, ki je bila 3. februarja 2010.

Sklep: Zapisnik je bil sprejet z dopolniloma, da se igra šah na državnem prvenstvu po sistemu Berger (vsak z vsakim), partije pa trajajo po 10 minut; delovna skupina v sestavi Tomšič, Plaznik, Majerle in Matoh se bo po potrebi sestajala med sejami komisije, kadar bo tako narekovala narava dela.

2. Obravnava prijav za izvedbo državnih prvenstev v letu 2010 in sklepanje o nosilcih.

Sklep: V letu 2010 bodo pripravili državna prvenstva:

- kegljanje: PZDU Zgornje Podravje, DU Maribor center;
- balinanje: PZDU Gorenjske, DU Jesenice;
- šah: PZDU Celje, DU Celje;
- pikado: PZDU Dolenjske in Bele krajine, DU Kočevje;
- lov rib s plovcem: PZDU Zasavje, DU Dol pri Hrastrniku;
- streljanje z zračno puško: Osrednja slovenska zveza, DU MZU Ljubljana.

Kot delegati se bodo udeležili državnih prvenstev: kegljanje Anton Krevh, balinanje Stane Tomšič, šah Benjamin Breclj, pikado Mirko Plaznik, športni ribolov Marjan Mihelčič in streljanje z zračno puško Miha Majerle.

3. Financiranje komisije v letu 2010 in neizpolnjene naloge iz leta 2009.

Predsednik komisije je povedal, da zaradi slabih prilivov finančnih sredstev ni še nič znanega o sredstvih za pokrajinski šport in rekreacijo ter za državna prvenstva. Ko bo znanega kaj več, bo komisija sklepala o razdelitvi sredstev.

4. Pobude in predlogi članov komisije.

- Ker že tretje leto ni bilo dodeljeno državno prvenstvo PZDU Prekmurje, je bil sprejet sklep, da se v letu 2011 to ne sme zgoditi in da bodo dobili tisto prvenstvo, na katerega se bodo prijavili. Sicer bi letos dobili šah, vendar je prevladalo mnenje, da ga zaradi

pomembnih jubilejev izjemoma dobi PZDU Celje. V nekaterih PZDU je močno razširjeno rusko kegljanje, vendar ta disciplina ni uvrščena na državna prvenstva. Kljub temu pa bo letos odprto prvenstvo pripravila PZDU Zgornje Podravje – Maribor, DU Duplex. Vabila bodo poslali na vse PZDU.

5. Razno.

Pod to točko je predsednik komisije predstavil dve turistični destinaciji, in sicer: turizem Rogaška Slatina in Moravci, Mala Nedelja. Obe destinaciji sta ugodni za naše člane, zato naj bi ju člani komisije v svojih okoljih priporočili članom.

Sklepi komisije ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve.

Datum: 27. maj 2010

Prisotni: Ana Bilbija, Martina Kralj, Vida Karolina Rozman, Igor Lazar, Anton Šoba in Franc Weindorfer.

Odsotnost opravičili: Mojca Zdovc, Emil Hedžet in Vladislav Puc.

Drugi prisotni: Zdenka Ferfila in Milan Zabavnik, oba ZDUS.

1. Potrditev zapisnika 6. seje komisije.

Sklep: Zapisnik s 6. seje so člani komisije potrdili soglasno.

2. Obravnava osnutka pravilnika o popisu ZDUS.

Sklep: Komisija za kadrovske in organizacijske zadeve je tremi pripombami (pravilnik naj sprejme upravni odbor ZDUS, na dnu obrazcev naj bo napisano, da ga podpiše predsednik, in naj se vnese določba, da se vsi nazivi v moški spolni obliki uporabljajo kot nevtralen izraz za moške in ženske) sprejela predlog pravilnika o popisu in ga v skladu z drugo alinejo 28. člena statuta predlaga UO ZDUS v sprejem.

3. Obravnava osnutka pravilnika o delovnem času za strokovne službe ZDUS.

Sklep: Komisija predlaga predsednici ZDUS, da sprejme pravilnik.

4. Obravnava osnutka pravilnika o blagajniškem poslovanju ZDUS.

Sklep: Komisija predlaga predsednici ZDUS, da sprejme pravilnik.

5. Obravnava navodila za pripravo prispevkov in gradiv ZDUS.

Sklep: Komisija predlaga predsednici ZDUS, da sprejme pravilnik.

6. Objava postopka za zbiranje predlogov za priznanja.

Sklep: Obvestilo o začetku postopka za zbiranje predlogov za priznanja ZDUS se s pravilnikom o priznanjih in z obrazci pošlje vsem predsednikom PZDU, članicam in članom komisije za kadrovske in organizacijske zadeve, predsednici in podpredsednikom ZDUS, predsednici komisije ZDUS za kulturo in tajnici ZDUS. Obvestilo bo objavljeno v ZDUS plus in na spletnih straneh ZDUS. Obvestilo z obrazci je sestavni del zapisnika.

Sklepi komisije ZDUS za kulturo.

Datum: 1. junij 2010.

Prisotni: Erika Jovanovski, Draga Simetinger, Klara Štancar, Ema Tibaut, Anton Kotar, Karol Pavlin in Stane Podsedenšek.

Odsotnost opravičili: Ana Cajnko, Marija Orešnik, Vera Vrbnjak, Ivan Mirt in Mirko Rabič.

Drugi prisotni: Aldo Ternovec.

1. Delovni posvet o kulturi in pokrajinska srečanja PZ.

Sklepi:

- Ker ni bilo objektivnih pogojev za izvedbo delovnih posvetov po

pokrajinah do 1.4.2010, kot je bilo predlagano, se čas za izvedbo podaljša do konca leta 2010.

- Na državni ravni bo prvi dan festivala, 29. septembra 2010, v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma delovni posvet kulturnih koordinatorjev ZDUS. Dvorana sprejme 200 ljudi, 50 več kot lani, kljub temu pa se bo treba na posvet čimprej prijaviti.

- Kulturni koordinatorji, kulturni animatorji in člani komisij za kulturo na ravni pokrajinskih zvez DU, bodo morali na ZDUS poslati izpolnjeno prijavnico za sodelovanje na delovnem posvetu o kulturi, opremljeno s podpisom predsednika PZDU.

- Ljubiteljska kultura v najširšem pomenu te besede ima veliko večje razsežnosti kot zgolj druženje in jo je treba obravnavati v širšem kontekstu: vpliv na duševno zdravje, na socializacijo starejših ljudi.

- Vsaka PZDU mora udeležence posveta prijaviti na ZDUS na posebnem obrazcu, ki jim ga bomo posredovali po e-pošti. Udeležencem posveta naj bi zagotovili bon za malico.

- S financami je treba ravnati skrbno in dosledno in zato je treba PZDU še enkrat opozoriti, da je finančno poročilo nujna in obvezna sestavina poročila o izvedbi pokrajinskega srečanja PZ. To poročilo je podlaga za razdelitev sredstev, ki so namenjena za izvedbo srečanj PZ po pokrajinah.

3. Likovna kolonija v Izoli.

Sklep: Letos naj bi v likovno kolonijo povabili tudi likovnike iz Izole, ki bi si kot soudeležbo k stroškom sami plačali kosilo in delovni material.

4. Festivalске prireditve.

Sklep: Zaradi mednarodne razsežnosti je primerno povabiti na festival zainteresirane folklorne skupine, ki želijo sodelovati. Posebno vabilo bodo poslali ljudskim pevkam iz Sombatheja Spominčice, ki jih vodi Franček Muck, madžarski narodni skupnosti iz Lendave Muravidek, skupini Sto ledi iz Trsta, s Slovenci iz Avstrije pa se bo pogovorila članica komisije za Koroško. Tem kulturnim skupinam ZDUS vsaj delno krije stroške.

5. Razno.

Sklep: Gradivo za komisijo ZDUS za kadrovske zadeve, ki je zaprosila za gradivo Naloge in cilji komisije za kulturo, bo pripravila Ema Tibaut.

Sklepi komisije ZDUS za gospodarske zadeve.

Datum: 15. junij 2010.

Prisotni: Janko Deželak, Vladislav Puc, Franc Šmajd in Franc Trampuž.

Odsotnost opravičil: Igor Lazar.

Drugi prisotni: Mirko Miklavčič (podpredsednik ZDUS), Milan Zabavnik (strokovni sodelavec na ZDUS) in Matjaž Vizjak.

2. Projekt Kartica ugodnosti.

Sklepa:

- Člani so soglasno sprejeli sklep, da se v strinjajo z dopisom, ki sta ga v zadevi z izdelavo identifikacijske kartice v projekta Klub ugodnosti oblikovala in poslala Janko Deželak in Mirko Miklavčič generalnemu direktorju ZPIZ Marijanu Papežu.

- Člani so se soglasno zavzeli za aktiven odnos do izbora najboljših kandidatov - partnerjev (banke, zavarovalnice ...) pri izvedbi druge faze projekta in za izdelavo identifikacijske – plačilne kartice Klub ugodnosti ZDUS po vzoru Diners kartic.

3. Razno.

Pod to točko je podpredsednik ZDUS Mirko Miklavčič seznanil člane, kako daleč sta procesa preoblikovanja KAD in zadeva Vzajemna.

SREČO JE LEPO DELITI.

ZAVAROVALNA

POLICA

ZAVAROVANJE
ZA VARNE
VOZNIKE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA ZAVAROVANCE, STARE 33 LET IN VEČ, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.

PRISTOP

www.triglav.si